

Marjo Karhumaa

Tilinpäätösanalyysi

Yritys X Oy

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Liiketalouden koulutusohjelma

Opinnäytetyö

Huhtikuu 2015

Tekijä Otsikko	Marjo Karhumaa Tilinpäätösanalyysi, Yritys X Oy
Sivumäärä Aika	46 sivua + 4 liitettä Huhtikuu 2015
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Laskentatoimi ja rahoitus
Ohjaaja	Lehtori Iiris Kähkönen
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Yritys X Oy:n taloudellinen tilanne tilinpäätösanalyysin avulla. Yritys X Oy on helsinkiläinen yritys, joka tuottaa pääasiassa yrityksille erilaisia koulutus- ja kustannus palveluja sekä muita yrityksiä helpottavia ja niiden toimintaa edesauttavia palveluja. Tavoitteena oli selvittää kohdeyrityksen taloudellinen tilanne ja verrata saatuja tietoja kahteen kilpailijaan sekä koko toimialan keskiarvoihin. Analyysissä oli tarkoitus pohtia myös yleisen taloudellisen tilanteen vaikutuksia yrityksen toimintaan.</p> <p>Opinnäytetyön viitekehystä kirjoitettaessa käytettiin hyväksi ammattikirjallisuutta. Työ toteutettiin laadullisena eli kvalitatiivisen tutkimuksena, jossa aineisto koostui kohdeyrityksen tilinpäätöstiedoista. Tutkimuksessa käsiteltiin kohdeyrityksen tilinpäätöstietoja vuosilta 2010–2014. Kilpailijoiden ja toimialan vertailu tapahtui vain vuosilta 2010–2013, koska vuoden 2014 tietoja ei ollut vielä saatavilla.</p> <p>Työssä laskettiin kohdeyrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Lisäksi laskettiin yrityksen prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset. Tunnuslukuja analysoimalla ja vertailemalla pyrittiin selvittämään yrityksen nykytilanne, taloudellisen tilanteen kehitys viiden vuoden aikana sekä tulevaisuuden näkymät.</p> <p>Yritys X Oy:n taloudellinen tilanne oli pysynyt lähes samana viiden vuoden aikana. Kohdeyrityksen ja koko toimialan kasvu oli ollut negatiivista viime vuosien ajan, mikä johtui ainakin osittain yleisestä huonosta taloustilanteesta.</p> <p>Yrityksen maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut olivat olleet vähintään tyydyttävät tarkastelujakson aikana ja olivat hieman jopa parantuneet. Huolestuttavin tekijä yrityksen taloudellisessa tilanteessa oli todella heikko kannattavuus. Vuonna 2014 kannattavuus laski negatiiviseksi. Kannattavuuden arvioinnissa piti kuitenkin huomioida se, että yrityksen omistaa voittoa tavoittelematon yhdistys.</p>	
Avainsanat	tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, maksuvalmius, kannattavuus, vakavaraisuus

Author Title	Marjo Karhumaa Financial statement analysis, Company Oy
Number of Pages Date	46 pages + 4 appendices April 2015
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business Administration
Specialisation option	Accounting and Finance
Instructor	Iiris Kähkönen, Senior Lecturer
<p>The main purpose of this study was to explore the current economic situation of a company called Company X Oy. Company X Oy is Helsinki-based company and it mainly produces coaching and publishing products. The main goal of the study was to examine Company X Oy's ratios and compare them with similar ratios of two competitors and with the average of the entire industry. Another goal was also to reflect on the effects of the general economic situation to the company's operations.</p> <p>The theoretical part of the study was carried out by studying professional literature related to the analysis of financial statement and ratios. The study was executed as a qualitative case-study. The information was gathered from Company X Oy's annual reports. The research section was from the year 2010 to the year 2014. Competitors and industry reference was only occurred from the year 2010 to the year 2013 because the data from year 2014 was not available.</p> <p>In this study the profitability, liquidity and solidity ratios were calculated and the figures in the financial statement were presented in percentages. The company's present situation, economic five-year development and future prospects were determined by analysing and comparing the ratios.</p> <p>The results show that the financial situation of Company X Oy had stayed almost the same during five years. The growth of the target company and the entire industry had been negative in recent years. Partly this was due to a poor general economic situation.</p> <p>The company's liquidity and solidity ratios had been acceptable during the observation period. The biggest concern in the company's economic situation was very weak profitability. In 2014 company's profitability was negative. However, when assessing profitability, it is important to notice that the company's owner is non-profit organization.</p>	
Keywords	financial statement analysis, key ratios, profitability, liquidity, solidity

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen aihe ja tavoite	1
1.2	Kohdeyrityksen esittely	2
1.3	Tutkimusmenetelmä, -ongelma ja -kysymykset	2
1.4	Työn rakenne	3
1.5	Tutkimuksen aineisto	4
1.6	Pk-yritysten talouden yleiset näkymät	5
2	Tilinpäätöksen perusteet	5
2.1	Kirjanpito	5
2.2	Tilinpäätös	6
2.3	Tuloslaskelma	7
2.4	Tase	9
2.4.1	Taseen määritelmä	9
2.4.2	Vastaavaa	10
2.4.3	Vastattavaa	11
2.5	Rahoituslaskelma	11
2.6	Liitetiedot ja toimintakertomus	12
3	Tilinpäätösanalyysi	13
3.1	Tilinpäätösanalyysin vaiheet	13
3.1.1	Yleistä tilinpäätösanalyysin vaiheista	13
3.1.2	Tunnuslukuanalyysi	13
3.1.3	Tilinpäätösanalyysi	14
3.1.4	Yritysanalyysi	14
3.1.5	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	15
3.2	Tilinpäätöksen oikaisut	19
3.2.1	Tuloslaskelman oikaisu	19
3.2.2	Taseen oikaisu	20
4	Tunnusluvut	23
4.1	Kasvu	23
4.2	Maksuvalmius	24
4.2.1	Maksuvalmiuden määritelmä	24
4.2.2	Quick ratio	24
4.2.3	Current ratio	26

4.3	Kannattavuus	28
4.3.1	Kannattavuuden määritelmä	28
4.3.2	Tulosprosentit	28
4.3.3	Pääoman tuotto prosentit	32
4.4	Vakavaraisuus	35
4.4.1	Vakavaraisuuden määritelmä	35
4.4.2	Omavaraisuusaste	35
4.4.3	Net gearing	36
4.4.4	Suhteellinen velkaantuneisuus	38
5	Tutkimustulokset ja johtopäätökset	39
6	Opinnäytetyön arviointi	43
6.1	Opinnäytetyöprosessin arviointi	43
6.2	Validiteetin, reliabiliteetin ja eettisyyden arviointi	43
	Lähteet	45
	Liite 1. Haus Kehittämiskeskus Oy:n tuloslaskelma	
	Liite 2. Haus Kehittämiskeskus Oy:n tase	
	Liite 3. Mercuri International Oy:n tuloslaskelma	
	Liite 4. Mercuri International Oy:n tase	

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen aihe ja tavoite

Opinnäytetyöni aiheena oli tehdä tilinpäätösanalyysi Yritys X Oy:lle. Työssäni tutkin ja analysoin kohdeyrityksen tilinpäätöksiä viiden edellisen vuoden ajalta. Tarkoituksena oli laskea erilaisia kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja ja analysoida niitä. Halusin selvittää yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymisen vuosien 2010–2014 aikana. Taloudellinen tila määriteltiin kasvun, maksuvalmiuden-, vakavaraisuuden- ja kannattavuuden tunnuslukuja laskemalla ja analysoimalla. Aikaväliverailun tarkoituksena oli seurata tunnuslukujen kehittymistä ja yksittäisen tunnusluvun suhdetta yrityksen pitkän aikavälin kehitykseen (Niskanen & Niskanen 2003, 197).

Vertailin työssäni kohdeyrityksen tunnuslukuja kahden kilpailijan vastaaviin lukuihin. Myös sekä Haus Kehittämiskeskus Oy että Mercuri International Oy tarjoavat molemmat koulutuksia ja valmennuksia pääkaupunkiseudulla. Kilpailijoiden tilinpäätöstietoja en oikaisut, koska minulla ei ollut tarpeeksi tietoja oikaisujen tekemiseen. Vertailuyritysten tilinpäätökset eivät kuitenkaan sisällä poistoeroja eikä varauksia, joten yritykset ovat vertailukelpoisia keskenään. Kilpailijavertailun avulla saatiin vertailukohtia muihin samalla toimialalla toimiviin yrityksiin. Kolmas vertailukohde oli toimialan keskiarvot, joiden avulla voitiin tarkastella talouden yleistä kehittymistä toimialalla. Toimiala- ja kilpailijavertailu tapahtui vain vuosien 2010–2013 kohdalta, koska vuoden 2014 tilinpäätöstietoja ei ollut vielä saatavilla.

Halusin selvittää työssäni, onko yleisesti huono taloudellinen tilanne vaikuttanut yrityksen kehitykseen viimevuosina. Kohdeyrityksen asiakkaat koostuvat pääasiassa yritysasiakkaista, joten oli mielenkiintoista selvittää onko yleinen tilanne vaikuttanut suuresti yrityksen tulokseen.

Aihe kiinnosti minua, koska olin ammattiharjoittelussa tänä keväänä tämän opinnäytetyön kohdeyrityksessä ja pääsin mukaan tekemään tilinpäätöstä. Oli kiinnostavaa selvittää, mitä tilinpäätös todella kertoo yrityksen toiminnasta, eikä vain katsoa pelkkiä lukuja. Lisäksi halusin kasvattaa ammatillista osaamistani perehtymällä tarkemmin yrityksen tilinpäätöksiin ja tilinpäätöksistä kertovaan kirjallisuuteen.

1.2 Kohdeyrityksen esittely

Kohdeyritys on helsinkiläinen pk-yritys, jonka tehtävänä on tarjota yrityksille palveluja, jotka helpottavat ja edesauttavat yritysten toimintaa. Yritys on perustettu vuonna 1997 ja yrityksen palveluksessa työskentelee noin 39 henkilöä. Yrityksen asiakkaat koostuvat pääosin pk-yrityksistä. Yrityksen omistaa emoyhtiö, joka on voittoa tavoittelematon yhdistys, joten tilinpäätöksiä lukiessa ja tunnuslukuja analysoidessa tämä on hyvä huomioida. (Yritys X Oy:n emoyhtiö 2015; Yritys X Oy 2015.)

Yrityksen tuotteisiin kuuluvat mm. ajantasatuotteet, koulutukset ja klubit sekä kustannustuotteet. Ajantasatuotteet koostuvat vuosittain päivitettävistä sähköisistä ja paperisista kansioista, joita ovat esimerkiksi alv-kansio ja kirjanpitokansio. Yrityksellä on tarjolla moniin eri aloihin liittyviä koulutuksia; esimerkiksi juridiikka ja kansainvälistyminen. Koulutukset ovat liikevaihdoltaan suurin yksittäinen tuote yrityksen tuoteryhmistä. Klubit puolestaan ovat foorumeita, joissa klubin jäsenet voivat jakaa osaamistaan ja kokemuksiaan sekä verkostoitua helposti. (Yritys X Oy:n emoyhtiö 2015.)

1.3 Tutkimusmenetelmä, -ongelma ja -kysymykset

Opinnäytetyöni on tutkimuksellinen työ, johon aineisto kerättiin kohdeyrityksen tilinpäätöksistä. Kyseessä on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Laadullisessa analyysissä on tarkoituksena tarkastella kokonaisuutta, eikä vain jotain yksittäistä osaa. Laadullinen tutkimus jakautuu kahteen vaiheeseen, havaintojen pelkistämiseen ja arvoituksen ratkaisemiseen. (Alasuutari 2011, 38–39.)

Laadullista tutkimusmenetelmää sovelletaan silloin, kun kyseessä on jokin ilmiö, jota ei tunneta. Tarkoituksena on saada vastaus kysymykseen: ”Mistä on kyse?”. Laadullinen tutkimus tarkoittaa mitä tahansa tutkimusta, jonka avulla pyritään saamaan vastaus ilman tilastollisia menetelmiä tai muita määrällisiä keinoja. (Kananen 2014, 16–18.)

Tutkimusongelmana oli selvittää kohdeyrityksen taloudellinen tilanne erilaisten menetelmien, kuten prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen ja tunnuslukujen, avulla.

Tutkimusongelman selvittämiseksi ja aiheen rajaamiseksi laadittiin myös tutkimuskysymyksiä. Tämän opinnäytetyön tutkimuskysymykset olivat seuraavat:

- Millainen on yrityksen taloudellinen tilanne tällä hetkellä?
- Miten taloudellinen tilanne on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana?
- Millaiset ovat yrityksen tulevaisuuden näkymät?
- Millainen yrityksen taloudellinen tilanne on suhteessa kilpailijoihin ja toimialaan?

1.4 Työn rakenne

Opinnäytetyöni viitekehys pohjautuu pääasiassa kirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvään kirjallisuuteen. Jotta tilinpäätösanalyysiä voidaan tehdä, tarvitaan ensin hyvä pohjatieto tilinpäätökseen johtavista asioista. Toisessa luvussa käsitellään tilinpäätöksen perusteita. Luku alkaa kirjanpidosta ja etenee siitä tilinpäätökseen ja sen sisältämiin osioihin kuten tuloslaskelmaan, taseeseen, rahoituslaskelmaan ja liitetietoihin.

Kolmannessa luvussa kerrotaan itse tilinpäätösanalyysistä ja sen vaiheista. Luvussa esitellään myös kolme eri analyysityyppiä: tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi sekä yritysanalyysi. Luku sisältää myös prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen ja kohdeyrityksen kannalta olennaisimmat tuloslaskelman ja taseen oikaisut.

Opinnäytetyön neljännessä luvussa käsitellään kasvun, maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja kannattavuuden tunnuslukuja. Tämä luku sisältää sekä teoriaa että empiriaa. Tarkoituksena on selvittää aina ensin tunnusluvun teoriaa ja sen jälkeen esitellä yritysten tunnusluvut, jotta lukijan olisi helppo ymmärtää ja tulkita niitä. Tunnuslukujen laskeamisessa käytin hyödyksi Excel-taulukkolaskentaohjelmaa.

Viidennessä luvussa käsittelen tilinpäätösanalyysin tuloksia ja pohdintoja. Tarkoituksena on muodostaa selkeä kuva yrityksen taloudellisesta tilasta sekä pohtia siihen liittyviä syitä ja yleisen taloudellisen tilanteen vaikutuksia. Viimeisessä kappaleessa mietin opinnäytetyön onnistumista ja työn teon aikana vastaan tulleita haasteita.

1.5 Tutkimuksen aineisto

Opinnäytetyöni pohjana käytin aiheeseen liittyvää ammattikirjallisuutta, jota oli runsaasti tarjolla. Työni kannalta tärkeimpiä kirjoja olivat Salmen *Mitä tilinpäätös kertoo?* (2012), Niskasen & Niskasen *Tilinpäätösanalyysi* (2003), Yritystutkimus ry:n *Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi* (2011) sekä Seppäsen *Yrityksen analysointi ja tilinpäätös* (2011). Näiden avulla opin ja sisäistin paljon tilinpäätösanalyysiin liittyvää tietoa. Mieleeni muistui myös yrityksen analysointi –kurssi, jossa aiheita käsiteltiin.

Sain kohdeyritykseltä käyttöön tasekirjat ja tase-erittelyt vuosilta 2010–2014. Lisäksi hain Suomen Asiakastieto Oy:stä kahden valitsemani kilpailijan taloustiedot vuosilta 2010–2013. Mukana oli myös toimialan vertailuluvut, joita käytin työssäni. Kilpailijat löysin käyttämällä Kohdistamiskone B2B:tä ja rajaamalla hakutuloksiin Espoon ja Helsingin koulutuskeskukset. Liikevaihtoluokaksi valitsin kohdeyrityksen kanssa samaan luokkaan kuuluvat, eli 2–10 miljoonan euron liikevaihtoon kuuluvat yritykset. (Haus kehittämiskeskus Oy 2015; Mercuri International Oy 2015.)

Tutustuin muutamiin aikaisemmin tehtyihin tilinpäätösanalyysihin ja yritysanalyysihin. Esimerkiksi Olga Törnblomin tekemä opinnäytetyö *Rakennusalan yrityksen tilinpäätösanalyysi* kertoo rakennusosalalla toimivan mikroyrityksen taloudellisesta tilanteesta ja yrityksen kehittämisestä ja vertailee lukuja kilpailijoihin. Tutustuin myös Izabela Svalinan työhön *Yritysanalyysi Porvoon energia -yhtiöstä*. Tässä työssä Izabela Svalina vertailee tilinpäätöksestä laskettuja tunnuslukuja kilpailijoihin ja lisäksi hän oli haastatellut Porvoon Energian talousjohtajaa.

Oma opinnäytetyöni on siinä mielessä erilainen kuin jo tehdyt tilinpäätösanalyysit, että tutkimani yrityksen toimialalta eli koulutus ja kustannusosalalta ei ole vielä tehty analyysijä. Tilinpäätösanalyysi on siis tarpeellinen ja aiheellinen siitäkin näkökulmasta. Lisäksi analyysistä on hyötyä myös yrityksen omistajille ja muille sidosryhmille.

1.6 Pk-yritysten talouden yleiset näkymät

Suomen yrittäjät, Finnvera sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät kaksi kertaa vuodessa Pk-yritysbarometrin, jonka tarkoituksena on kuvata pienten ja keskisuurten yritysten taloudellista toimintaympäristöä sekä yritysten toimintaa. Keväällä 2015 tehdyn tutkimuksen vastaukset perustuvat yli 4400 pk-yrittäjän näkemykseen. Vastaaajista 21 % uskoi suhdanteiden paranevan seuraavan 12 kuukauden aikana. Pk-yrityksistä 51 % uskoi suhdanteiden pysyvän ennallaan ja loput 28 % uskoi suhdanteiden heikkenevän. (Suomen yrittäjät, Finnvera Oyj, Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 3–11.)

Pk-yritysten odotukset liikevaihdon kehittymisestä laskivat huomattavasti viime syksynä tehtyyn tutkimukseen verrattuna. Silloin 42 % vastaajista odotti liikevaihdon kasvavan seuraavan 12 kuukauden aikana, mutta nyt vastaajista vain 36 % odotti kasvua liikevaihtoon. Suhdannetilanteeseen sopeutumista kysyttäessä 19 % vastaajista kertoi tehneensä toimia muiden työvoimakustannusten karsimisessa ja 15 % suunnittelee tekevänsä sopeuttamistoimia tässä. Muut työvoimakustannukset eivät sisällä irtisanomisia, työaikajärjestelyjä, lomautuksia eikä palkan alennuksia. (Suomen yrittäjät, Finnvera Oyj, Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 13–34.) Tämä voi tarkoittaa sitä, että yritykset säästävät kuluja esimerkiksi työntekijöidensä kouluttamisessa. Suoraa johtopäätöstä ei voida kuitenkaan tehdä, mutta se voi olla yksi selittävä tekijä.

2 Tilinpäätöksen perusteet

2.1 Kirjanpito

Kirjanpitovelvollisuus koskee Suomessa kaikkia liike- ja ammattitoimintaa harjoittavia. Liikekirjanpito on kirjanpitolain (KPL) ja -asetusten (KPA) säätelemä informaatiojärjestelmä, joka yhtenäistää kirjanpitovelvollisten toiminnan. Tämän seurauksena kirjanpidosta saadut tiedot ovat periaatteessa vertailukelpoisia. Käytännössä asia ei ole kuitenkaan näin, koska liikkumavaraa yksityiskohdissa on paljon. (Salmi 2012, 23.)

Kirjanpito kuvaa reaali- ja rahaprosessin. Kirjanpitoon merkitään kaikki toiminnasta aiheutuneet kulut ja tuotot sekä niihin liittyvät maksu- ja rahoitustapahtumat. Tilikauden lopussa tilinpäätös laaditaan kirjanpitoon tehtyjen merkintöjen perusteella. (Salmi 2012, 24–25.)

2.2 Tilinpäätös

Tilinpäätöksen päätarkoitus on antaa ”oikea ja riittävä kuva” yrityksen taloudellisesta tilasta sekä yrityksen sisälle että ulkopuolelle. Tilikausi voi olla mikä tahansa ajanjakso, mutta yleensä se on yrityksissä kalenterivuosi. Tilinpäätöksessä tarkastelujaksona on siis aina yksi tilikausi. Tilikausi alkaa aina alkavalla taseella, joka kertoo yrityksen omaisuuden tilikauden alussa. Lopuksi tilikausi päättyy tilinpäätökseen, joka kuvaa sen, miten tulos ja tase ovat tilikaudella muodostuneet. Seuraavan tilikauden alkava tase on siis edellisen tilinpäätöksen tase. (Salmi 2012, 25; Seppänen 2011, 15.)

Tilinpäätös muodostuu erilaisista tilinpäätöslaskelmista, kuten tuloslaskelmasta, taseesta ja rahoituslaskelmasta. Nämä tiedot puolestaan saadaan kirjanpidosta, jota yritysten on tehtävä lain mukaan. Tilinpäätökseen kuuluvat myös olennaisesti liitetiedot, jotka antavat lisäinformaatiota esimerkiksi taseen muodostumisesta. (Salmi 2012, 25; Seppänen 2011, 15.)

Tilinpäätöksessä tulee antaa tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman eristä myös vastaava vertailutieto edelliseltä vuodelta. Tilinpäätökseen täytyy liittää myös toimintakertomus, joka antaa tietoa toiminnan kehitymisestä ja antaa suuntaa tulevaisuuden näkymistä. Toimintakertomuksen sisältövaatimukset säädetään sekä kirjanpitolaissa että osakeyhtiölaissa, ja ne vaihtelevat sen mukaan onko yritys julkinen osakeyhtiö tai pieni kirjanpitovelvollinen. (Salmi 2012, 26.)

Salmi on luetellut kirjassaan tilinpäätösperiaatteet, joista ei saa poiketa muuten kuin erityisestä syystä:

1. oletus toiminnan jatkuvuudesta
2. johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja -menetelmien soveltamisessa tilikaudesta toiseen
3. tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus
4. tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioiminen riippumatta niihin liittyvien maksujen suorituspäivästä
5. kaikki omaisuus- ja rahoituserät arvostettuina erikseen (Salmi 2012, 27–28).

2.3 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kertoo, mitä edellisellä tilikaudella on tapahtunut. Laskelma koostuu tilikaudelle kuuluvista tuotoista ja kuluista. Tilinpäätös kuuluu tehdä suoriteperusteisesti, joten tuloslaskelmaan tulevat tulot, jotka on ansaittu tilikauden aikana sekä tulojen ansaintaan liittyvät menot. Tuloslaskelman tehtävänä on kertoa yritykselle syntynyt voitto tai tappio tilikauden aikana. Tämä selviää, kun vähennetään liiketoiminnan kulut liiketoiminnan tuotoista. (Salmi 2012, 30–31; Seppänen 2011, 37.)

Toimintokohtainen laskelma	Kululajikohtainen laskelma
Liikevaihto	Liikevaihto
Hankinnan ja valmistuksen kulut	Liiketoiminnan muut tuotot
Bruttokate	Materiaalit ja palvelut
Myynnin kulut	Henkilöstökulut
Hallinnon kulut	Poistot ja arvonalentumiset
Muut kulut ja tuotot	Liiketoiminnan muut kulut
Liikevoitto	Liikevoitto

Kuvio 1. Toimintokohtaisen ja kululajikohtaisen tuloslaskelman alkuosan vertailu.

Kirjanpitoasetuksessa annetaan kaksi eri tuloslaskelmakaavaa, kululajikohtainen tuloslaskelma ja toimintokohtainen tuloslaskelma. Yleisimmin käytetty tuloslaskelma on kululajikohtainen. Kuten kuvioista 1 ilmenee, toimintokohtainen ja kululajikohtainen tuloslaskelma poikkeavat toisistaan liikevaihdon ja liikevoiton välisessä osassa. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa kulut ryhmitellään luonteensa perusteella; esimerkiksi ostot, henkilösivukulut, liiketoiminnan muut kulut sekä poistot ja arvonalennukset. Toimintopohjaisessa laskelmassa puolestaan kulut vähennetään liikevaihdosta yrityksen toimintoittain. Toiminnot on yleisesti jaoteltu hankinnan ja valmistuksen kuluihin, myynnin ja markkinoinnin kuluihin sekä yleisiin kuluihin ja muihin liiketoiminnan kuluihin. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 46; Seppänen 2011 38–39.)

Liikevaihto kertoo yrityksen toiminnan laajuudesta. Yleensä yrityksen kokoa kuvataan nimenomaan liikevaihdon perusteella. Se kertoo yrityksen varsinaisesta liiketoiminnasta saadut myyntitulot. Liikevaihto esitetään aina bruttomääräisenä eli esimerkiksi luottotappioita ei vähennetä. Vaihto-omaisuuden myynnistä saadut tuotot voidaan esittää liikevaihdossa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 114–115; Salmi 2012, 48.)

Liiketoiminnan muut tuotot erottavat liikevaihdosta se, että ne on ansaittu muusta kuin yrityksen varsinaisesta liiketoiminnasta. Tavallisimpia muita tuottoja ovat esimerkiksi vuokratuotot ja pysyviin vastaaviin kuuluvien hyödykkeiden myynti. Materiaalit ja palvelut on ensimmäinen kulurivi tuloslaskelmassa. Ne kertovat yrityksen myytyjen ja myytäväksi hankittujen tavaroiden ja palveluiden kulut. Tähän kohtaan tuloslaskelmassa merkitään myös varaston muutos. Ostot muutetaan liikevaihtoa vastaavaksi varaston muutoksella. Jos kaikkia ostoja ei ole käytetty myynnissä, varasto on kasvanut, ja se pienentää tuloslaskelman ostomenoja. Jos taas on myyty enemmän kuin on ostettu, varasto on pienentynyt ja se lisää tuloslaskelman ostomenoja. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 119–122; Salmi 2012, 51.)

2.4 Tase

2.4.1 Taseen määritelmä

Taseen tehtävänä on kuvata yrityksen taloudellinen asema tilinpäätöshetkellä. Tasekaava on määritelty kirjanpitoasetuksessa, ja se on kaikille kirjanpitovelvollisille sama. Pienet kirjanpitovelvolliset saavat kuitenkin esittää taseensa lyhennettynä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 83.)

Vastaavaa	Vastattavaa
Pysyvät vastaavat	Oma pääoma
Aineettomat hyödykkeet	Osakepääoma
Aineelliset hyödykkeet	Muu oma pääoma
Sijoitukset	Voittovarot
Vaihtuvat vastaavat	Tilinpäätössiirtojen kertymät
Vaihto-omaisuus	Pakolliset varaukset
Saamiset	Vieras pääoma
Rahoitusarvopaperit	Pitkäaikainen
Rahavarat	Lyhytaikainen

Kuvio 2. Taseen rakenne.

Tase kertoo yrityksen varallisuuden arvon tietyllä hetkellä ja sen, kuinka suuri osa on rahoitettu omalla ja vieraalla pääomalla. Kuvio 2 nähdään, miten tase jaetaan vastaavaa ja vastattavaa -puoliin. Vastaavaa-puoli kertoo, mistä yrityksen varat koostuvat ja vastattavaa-puoli puolestaan kertoo, millä varat on rahoitettu. Tase-erät pyritään esittämään likvidiysjärjestyksessä alkaen epälikvideimmistä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 83; Salmi 2012, 35–36.)

2.4.2 Vastaavaa

Vastaavaa-puoli jakautuu pitkäaikaisiin (pysyvät vastaavat) ja lyhytaikaisiin (vaihtuvat vastaavat) varoihin. Varat voidaan myös luokitella operatiivisiin ja ei-operatiivisiin resursseihin. Pysyvät vastaavat ovat sellaista omaisuutta, jotka tuottavat tuloa monen tilikauden aikana, ja vaihtuvat vastaavat puolestaan tuottavat tuloa vain yhden tilikauden aikana. (Salmi 2012, 63; Seppänen 2011, 45.)

Pysyvät vastaavat jakautuvat vielä kolmeen eri luokkaan: aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. Aineettomia hyödykkeitä voivat olla esimerkiksi kehittämishankkeet, patentit ja yrityksen liikearvo. Aineellisia hyödykkeitä ovat puolestaan maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet sekä muut aineelliset hyödykkeet ja ennakkomaksut. Aineelliset hyödykkeet esitetään taseessa aina hankintamenoon, josta on vähennetty poistot ja mahdolliset arvonalentumiset. Sijoitukset ovat finanssisijoituksia, joiden tehtävä on tuottaa tuloa yritykselle monena tilikautena. Nämä esitetään yleensä hankintameno suuruusina taseessa. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 87–89; Salmi 2012, 65–67.)

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat vaihto-omaisuus, saamiset ja rahavarat. Vaihto-omaisuus tarkoittaa yleensä yrityksen varastoja, raaka-aineita ja luovuttamattomia suoritteita, jotka ovat tarkoitettu myyntiin. Kirjanpitolaki säättää tarkasti varaston arvostamisesta. Perustana on vaihto-omaisuushyödykkeen hankintameno tai sitä alempi myyntihinta. Saamiset liittyvät yleensä myyntisaamisiin, eli myynnistä syntyneisiin saataviin, jotka eivät ehtineet tulla ennen tilikauden loppua. Toinen yleinen saaminen on siirtosaaminen, joka tarkoittaa menojen ja tulojen suoritusperusteiseksi jaksottaessa syntyneitä menoennakoita tai tulojäämiä. Lisäksi saamisia voi olla esimerkiksi saman konsernin yrityksiltä. Rahoitusarvopaperit ovat pääasiassa lyhytaikaisia sijoituksia esimerkiksi joukkolainoihin, osakkeisiin ja muihin arvopapereihin. Rahavarat koostuvat yrityksen kassasta ja pankkitilin saldosta. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 90–96; Salmi 2012, 70–72.)

2.4.3 Vastattavaa

Vastattavaa-puoli kertoo, miten yritys on rahoittanut vastaavaa-puolen resurssit. Yrityksen pääoman rakenne selviää siitä, kuinka suuri osa rahoituksesta on hoidettu omalla pääomalla ja kuinka paljon on tarvittu lainarahaa. Vastattavat jaetaan neljään pääryhmään: oma pääoma, tilinpäätössiirtojen kertymät, pakolliset varaukset sekä vieras pääoma. Usein yritykset esittävät kuitenkin vastattavat vain omana pääomana ja vieraana pääomana. Tällöin tilinpäätössiirtojen kertymät sisällytetään omaan pääomaan ja varaukset käsitellään velkoina. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 99–100; Seppänen 2011, 46–47.)

Omaa pääomaa ovat pääomasijoitukset, joita yrityksen omistajat ovat tehneet sekä apportiomaisuus ja edellisten tilikausien voittovarot. Oma pääoma luo perustan yrityksen vakavaraisuudelle. Lisäksi muuta omaa pääomaa voi syntyä omaisuuksien hallussapidosta. Tilinpäätössiirtojen kertymät ovat verotusta varten tehtyjä poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia. Pakolliset varaukset puolestaan ovat sellaisia yrityksen tiedossa olevia menoja, joista ei odoteta saatavan sitä vastaavaa tuloa. Vieras pääoma jaetaan lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen sen mukaan, onko kyseessä alle vuoden vai yli vuoden kestävä laina. Vieraan pääoman osuus kertoo yrityksen rahoitusriskistä. Riski johtuu vieraan pääoman takaisinmaksuvelvollisuudesta sekä siihen sitoutuvista koroista. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 100–109; Salmi 2012, 72–78; Seppänen 2011, 46–47.)

2.5 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman tehtävänä on antaa selvitys yrityksen varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Laskelman laadinta ei kuitenkaan koske kaikkia yrityksiä. Rahoituslaskelma tulee laatia vain, jos yritys on julkinen osakeyhtiö, tai yksityinen osakeyhtiö tai osuuskunta, joka se ei ole niin sanottu pieni kirjanpitovelvollinen. (Salmi 2012, 26.)

Kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa on määritelty seuraavat ehdot, joista vähintään kahden pitää täytyä, jotta yritys lasketaan suureksi yritykseksi:

- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7,3 miljoonaa euroa
- taseen loppusumma 3,65 miljoonaa euroa
- palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

Kohdeyritystä rahoituslaskelman laatiminen ei sido, koska mikään yllä olevista ehdoista ei yrityksen kohdalla täyty. Rahoituslaskelma laaditaan kuitenkin koko konserniyrityksen osalta, koska silloin nämä ehdot täyttyvät.

2.6 Liitetiedot ja toimintakertomus

Liitetietojen tarkoituksena on eritellä ja täydentää tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman tietoja. Kirjanpitolaisissa ja -asetuksessa on määrätty liitetiedoille tietty esittämispaikka tietojen etsimisen ja lukemisen helpottamiseksi. Liitetiedoissa tarkennetaan tuloslaskelmassa ja taseessa ilmaistuja tietoja. Siellä saatetaan esimerkiksi ilmaista tuloslaskelmaan otettuihin raha-arvoihin liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Liitetietojen avulla tilinpäätös voidaan standardisoida ennen tunnuslukujen laskemista ja johdopäätösten tekemistä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 47–48; Salmi 2012, 84.)

Toimintakertomuksessa pitää kirjanpitolain mukaan antaa tiedot yrityksen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista, ilmoittaa tilikauden päättymisen jälkeiset olennaiset tapahtumat, tehdä tulevasta kehityksestä arvio sekä esittää selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnasta ja sen laajuudesta. Pienten yritysten ei kirjanpitolain mukaan tarvitse laatia toimintakertomusta. Osakeyhtiölaki kuitenkin edellyttää toimintakertomuksen laatimista kaikilta osakeyhtiöiltä koosta riippumatta. Pienet yritykset voivat kuitenkin ilmoittaa osakeyhtiölain vaatimat tiedot tilinpäätöksen liitetiedoissa. (Salmi 2011, 87–88.)

3 Tilinpäätösanalyysi

3.1 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

3.1.1 Yleistä tilinpäätösanalyysin vaiheista

Tilinpäätösanalyysi jaetaan kolmeen eri vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on tilinpäätös-tietojen eli tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen standardointi. Tarkoituksena on saada tilinpäätösinformaatio vertailukelpoiseksi muiden yritysten tai saman yrityksen aikai-
sempien vuosien tilinpäätöksiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Analyysin toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet ja analyysimenetelmät. Analyysin käyttötarkoitus ja analyysin tekijä päättävät sen, mitä analyysillä halutaan mitata ja mitä menetelmiä kannattaa käyttää. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Kolmannessa vaiheessa yrityksen taloudellista menestystä tarkastellaan erilaisten tek-
niikoiden ja vertailukohteiden avulla. Tässä opinnäytetyössä vertailukohteina on kaksi saman alan yritystä sekä koko toimiala. Analyysityyppejä on kolme; tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi sekä yritysanalyysi. Työssäni käytettävät analyysitekniikat ovat prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, tunnuslukuanalyysi ja tilinpäätösanalyysi. (Niskanen & Niskanen 2003, 9–19.)

3.1.2 Tunnuslukuanalyysi

Tunnuslukuanalyysissä tunnusluvun tehtävänä on tiivistää tilinpäätöksestä saatava tieto yhteen lukuun. Tämä on suppein ja yksinkertaisin analyysimuoto. Tunnuslukujen avulla on helppo vertailla erikokoisia yrityksiä, koska tunnusluvut ilmaistaan yleensä jonkinlaisina suhdelukuina. Tunnuslukuanalyysissä lasketaan oikaistusta tuloslaskel-
masta, taseesta ja rahoituslaskelmasta tunnuslukuja ja sen pohjalta tehdään johtopää-
töksiä yrityksen taloudellisesta tilasta. (Niskanen & Niskanen 2003, 9; Salmi 2012, 257–258.)

3.1.3 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä yrityksen taloudellisen menestyksen tekijöitä ja kehitystä tarkastellaan edellisessä kappaleessa mainittujen tunnuslukujen ja muiden menetelmien avulla. Analyysissä yrityksen taloudelliset toimintaedellytykset mitataan usein kannattavuuden, rahavirran riittävyyden, rahoitusaseman sekä kasvun tunnuslukujen avulla. Tilinpäätösanalyysissä pyritään lukuarvojen lisäksi arvioimaan niihin vaikuttaneita tekijöitä. Näin voidaan tarkastella hieman yksityiskohtaisemmin esimerkiksi sitä, ovatko joidenkin tunnuslukujen kertomat hyvät tai huonot arvot satunnaisia vai johtuvatko ne pidemmän aikavälin muutoksesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 10; Salmi 2011, 261).

Tilinpäätösanalyysillä on monta käyttäjäryhmää. Keskeisimpiä käyttäjiä ovat omistajat, sijoittajat, johto, työntekijät, rahoittajat sekä tavarantoimittajat ja viranomaiset. Jokaisella käyttäjällä on myös omat odotukset sen suhteen, miten informaatio esitetään ja millaista se on. (Niskanen & Niskanen 2003, 13.)

3.1.4 Yritysanalyysi

Yritysanalyysi eli yritystutkimus on analyysimuodoista syvimmälle menevä. Siinä tarkoituksena on selvittää yrityksen taloudelliseen menestykseen olennaisesti vaikuttaneet syyt liiketoiminnan tasolla. Tässä kohteena on koko yritys tai koko toimiala. Usein yritysanalyysin kohteet liittyvät sijoitustoimintaan, luottopäätöksiin, yrityskaappoihin tai riskien arviointiin. Analyysejä tekevät yleensä vain luottolaitokset tai luottoluokitusyritysten tutkijat. (Niskanen & Niskanen 2003, 10–11; Salmi 2011, 256.)

Kuvio 3. Yritysanalyysin kokonaisuus (Salmi 2011, 257).

Kuvio 3 kertoo Salmen kirjan mukaan, miten yritysanalyysin kokonaisuus muodostuu. Yritysanalyysin käyttötarkoituksia voivat olla selkeän kuvan saaminen yrityksen toimialasta ja sitä kautta apu johtamiseen liittyviin ongelmiin, sijoitusten- ja luotonannon tuotto-odotuksien ja riskien hallinnan helpottuminen sekä yrityksen kilpailijoiden tarkastelu ja vertailu omaan yritykseen. (Salmi 2011, 256–257.)

3.1.5 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöserät esitetään prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Tämän avulla saman vuoden sisällä olevien tilinpäätöserien keskinäiset suhteet tulevat selkeästi ilmi. Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös asettaa myös erikokoiset yritykset vertailukelpoiksi kustannus- ja taserakenteiden vertailuun. (Niskanen & Niskanen 2003, 19–20, 87.)

Taulukko 1. Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma kohdeyrityksestä.

PROSENTTILUKUMUOTOINEN TUOSLASKELMA	2010	2011	2012	2013	2014
Liikevaihto	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,3 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,1 %	100,2 %	100,2 %	100,1 %	100,3 %
Aine ja tarvikekäyttö	7,5 %	7,0 %	7,5 %	5,9 %	5,8 %
Ulkopuoliset palvelut	30,0 %	30,0 %	27,7 %	27,7 %	27,2 %
Henkilöstökulut	37,3 %	38,5 %	39,3 %	42,4 %	40,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	22,9 %	21,1 %	21,9 %	19,7 %	22,3 %
Varaston lisäys/vähennys	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	-0,5 %
KÄYTTÖKATE	2,8 %	4,1 %	4,3 %	5,0 %	3,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	2,2 %	4,0 %	4,2 %	4,3 %	3,9 %
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeissä	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,6 %	0,0 %
LIIKETULOS	0,6 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	-0,1 %
Korkotuotot	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Korkokulut	0,0 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Välittömät verot	-0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	-0,1 %

Taulukkoa 1 katsomalla nähdään, että prosentuaalisesti suurin kuluerä on henkilöstökulut. Tämä on selitettävissä sillä, että kyseessä on asiantuntijaorganisaatio ja yritys myy palveluja, joiden tuottamiseen henkilöstöä tarvitaan. Henkilöstökulujen määrä on kuitenkin kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana yli kolme prosenttia. Vuoteen 2013 verrattuna viime vuoden henkilöstökuluja saatiin kuitenkin alennettua vajaat kaksi prosenttia.

Toiseksi suurin kuluerä on ulkopuoliset palvelut, joiden määrä oli viime vuonna 27,2 %. Tämä on myös selitettävissä sillä, että koulutuksiin palkataan aina ulkopuolinen asiantuntija kouluttamaan. Yrityksellä ei ole omia asiantuntijoita, jotka pitävät koulutuksia, mutta jonkin verran käytetään emoyhtiön asiantuntijoita. Viimeisen viiden vuoden aikana kuluja on saatu vähennettyä noin 3 prosenttia. Kolmanneksi suurin erä on liiketoiminnan muut kulut, jotka ovat pysyneet suunnilleen samalla tasolla viime vuosien aikana.

Taulukko 2. Prosenttilukumuotoinen tase kohdeyrityksestä.

PROSENTTILUKUMUOTOINEN TASE	2010	2011	2012	2013	2014
OIKAISTU TASE VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:					
Muut aineettomat hyödykkeet	62,3 %	51,5 %	49,6 %	38,7 %	34,0 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	62,3 %	51,5 %	49,6 %	38,7 %	34,0 %
Aineelliset hyödykkeet:					
Koneet ja Kalusto	7,9 %	5,3 %	5,2 %	5,3 %	5,1 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7,9 %	5,3 %	5,2 %	5,3 %	5,1 %
Sijoitukset:					
Sisäiset osakkeet ja osuudet	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Sijoitukset yhteensä	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Leasingvastuukanta	0,4 %	1,6 %	1,0 %	0,2 %	1,0 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet	2,1 %	2,9 %	4,3 %	5,1 %	4,4 %
Vaihto-omaisuus yhteensä	2,1 %	2,9 %	4,3 %	5,1 %	4,4 %
Myyntisaamiset	9,8 %	16,4 %	15,0 %	12,5 %	8,3 %
Muut saamiset	4,9 %	5,0 %	5,2 %	5,9 %	6,4 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	14,7 %	21,4 %	20,1 %	18,4 %	14,7 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	11,9 %	16,5 %	19,0 %	31,6 %	40,1 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
OIKAISTU TASE VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kertyneet voittovarot	31,2 %	28,4 %	30,9 %	29,6 %	31,4 %
Tilikauden tulos	1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	-0,2 %
Taseen oma pääoma yhteensä	32,5 %	28,8 %	31,3 %	30,0 %	31,6 %

(jatkuu)

Taulukko 2. Prosenttilukumuotoinen tase kohdeyrityksestä. (jatkuu)

Poistoero ja varaukset yhteensä	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Oman pääoman oikaisut	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	32,5 %	28,8 %	31,3 %	30,0 %	31,6 %
VIERAS PÄÄOMA					
Leasingvastuukanta	0,4 %	1,6 %	1,0 %	0,2 %	1,0 %
Saadut ennakot	10,1 %	9,4 %	9,3 %	10,7 %	11,9 %
Ostovelat	11,6 %	11,0 %	6,8 %	11,5 %	8,9 %
Muut sisäiset korolliset velat	15,4 %	16,5 %	16,9 %	12,0 %	11,4 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	30,0 %	32,7 %	34,7 %	35,7 %	35,4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	67,0 %	69,6 %	67,7 %	69,8 %	67,4 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	67,5 %	71,2 %	68,7 %	70,0 %	68,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Taulukkoa 2 katsomalla havaitaan, että viime vuonna suurin osa yrityksen varoista (40,1 %) sitoutui yrityksen rahoihin ja rahoitusarvopapereihin. Tämä summa on lähes nelinkertaistunut viimeisen viiden vuoden aikana. Toiseksi suurin ryhmä, johon yrityksen varat sitoutuvat on muut aineettomat hyödykkeet. Nämä tarkoittavat pääasiassa yrityksen toimitilojen peruskorjauksia. Kolmanneksi suurin ryhmä on lyhytaikaiset saamiset, jotka koostuvat myyntisaamisista, siirtosaamisista ja tekijänoikeuskorvausennakoista.

Yrityksen resurssit on rahoitettu tarkastelujakson aikana joka vuosi suurimmalta osin lyhytaikaisella vieraalla pääomalla. Lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä on lähes 70 %. Suurin yksittäinen vieraan pääoman erä on yrityksen siirtovelat. Oman pääoman määrä on noin 30 % koko yrityksen varoista. Suurin osa tästä koostuu yrityksen aiempien tilikausien aikana kertyneistä voittovaroista.

3.2 Tilinpäätöksen oikaisut

3.2.1 Tuloslaskelman oikaisu

Tilinpäätöksen oikaisuja tehdään sitä varten, että tilinpäätöksistä saataisiin mahdollisimman vertailukelpoisia eri tilikausien ja eri yritysten välillä. Oikaisujen avulla informaation laatu paranee huomattavasti. Yritysten virallinen tilinpäätös ei aina anna oikeaa kuvaa yrityksen taloudellisesta tilanteesta, koska yrityksellä voi esimerkiksi olla tavoitetulos, jonka se pyrkii näyttämään erilaisin keinoin. (Salmi 2011, 144.)

Tuloslaskelman oikaisun tarkoituksena on saada liiketoiminnan tuloksesta mahdollisimman säännöllinen, jatkuva ja ennustettava. Oikaisu voidaan tehdä joko kululajipohjaisena tai toimintopohjaisena. Molemmissa sovelletaan kuitenkin samoja periaatteita. Oikaistussa tuloslaskelmassa esitetään käyttökate, jota ei nykyisen kirjanpitolain mukaan esitetä enää virallisessa tuloslaskelmassa. Käyttökate kertoo tuloksen ennen korkoja, veroja ja suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalenemisiä. (Niskanen & Niskanen 2003, 61; Salmi 2012, 144–148.)

Seuraavaksi esitellään olennaisia oikaisueroja, jotka ovat merkittävimpiä kohdeyrityksen kannalta. Oikaisut ovat lähinnä erien yhdistelemistä. Ensimmäinen yhdistettävä erä on henkilöstökulut, jossa kaikki palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut yhdistetään yhdeksi eräksi. Vuonna 2013 tehtiin lisäpoisto ohjelmistolisensseihin, koska ohjelmistot poistuivat käytöstä 2014 vuoden alussa. Tämä erän siirrettiin poistoista pois ja merkittiin pitkäaikaisten hyödykkeiden arvonalenemisiin. Arvon alentumisella tarkoitetaan sellaista tilannetta, jossa hyödykkeen todennäköinen luovutushinta on pysyvästi pienentynyt (Niskanen & Niskanen 2003, 65). Tässä tapauksessa luovutushinta on tippunut nolnaan. Kaikki korkotuotot ja korkokulut yhdistettiin niin, että yksi luku kertoo sekä saman konsernin yrityksen että muiden kulujen tai tuottojen määrän.

Taulukko 3. Kohdeyrityksen oikaistu tuloslaskelma.

OIKAISTU TULOSLASKELMA	2010	2011	2012	2013	2014
Liikevaihto	5043200	5705300	5443700	5429100	5290000
Liiketoiminnan muut tuotot	4000	12700	12100	7200	15600
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5047200	5718000	5455800	5436300	5305600
Aine ja tarvikkekäyttö	379100	401300	410600	317900	306000
Ulkopuoliset palvelut	1512400	1709300	1506500	1504300	1437300
Henkilöstökulut	1882600	2198200	2139900	2301900	2154900
Liiketoiminnan muut kulut	1152800	1202600	1193800	1067700	1180700
Varaston lisäys/vähennys	22100	29000	28200	25000	-25100
KÄYTTÖKATE	142400	235600	233200	269500	201600
Suunnitelman mukaiset poistot	112200	229800	227000	231300	208800
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeissä	0	0	0	35100	0
LIIKETULOS	30200	5800	6200	3100	-7200
Korkotuotot	4100	3700	2700	3900	4600
Korkokulut	700	8100	7000	4000	1600
Välittömät verot	-11200	-500	-800	13	-34
TILIKAUDEN TULOS	22400	900	1100	3013	-4234

Taulukosta 3 nähdään kohdeyrityksen oikaistu tuloslaskelma vuosilta 2010–2014. Oikaisu on tehty käyttämällä hyväksi Niskanen & Niskanen (2003, 62) oikaistua kululajipohjaista tuloslaskelmaa. Tuloslaskelman luvut on otettu kohdeyrityksen tasekirjoista ja tase-erittelyistä. (Yritys X Oy 2010–2014.)

3.2.2 Taseen oikaisu

Taseen oikaisussa on tarkoitus poistaa sellaiset vastaavien erät, jotka eivät ole tulontuottamiskykyisiä. Tarkoituksena on myös tuoda esiin sellainen varallisuus, jota ei ole merkitty taseeseen. Myös taseessa näkymättömät velat merkitään taseen oikaisussa niiden takaisinmaksuajan mukaisesti. Varojen ja velkojen nettokorjaukset korjataan omaan pääomaan. (Salmi 2012, 153.)

Taseen oikaisu voi olla todella laaja toimenpide, mutta tässä käsitellään vain olennaisesti kohdeyrityksen taseen oikaisuun kohdistuvia eriä. Oikaisuja tehdessä olen käyttänyt ohjeina Niskanen & Niskanen (2003, 70–83) sekä Yritystutkimus ry:n (2011, 31–49) teoksia.

Taulukko 4. Kohdeyrityksen oikaistu tase.

OIKAISTU TASE	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014
OIKAISTU TASE VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:					
Muut aineettomat hyödykkeet	1 458 400	1 366 900	1 211 600	989 500	821 100
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 458 400	1 366 900	1 211 600	989 500	821 100
Aineelliset hyödykkeet:					
Koneet ja Kalusto	184 600	141 600	127 300	134 700	123 100
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	184 600	141 600	127 300	134 700	123 100
Sijoitukset:					
Sisäiset osakkeet ja osuudet	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Sijoitukset yhteensä	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Leasingomaisuus	9 400	43 000	23 900	4 800	23 800
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus:					
Valmiit tuotteet	49 000	77 900	106 200	131 100	106 000
Vaihto-omaisuus yhteensä	49 000	77 900	106 200	131 100	106 000
Myyntisaamiset	228 500	434 700	365 800	319 700	201 100
Muut saamiset	115 200	131 800	126 100	150 900	153 700
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	343 700	566 500	491 900	470 600	354 800
Rahat ja rahoitusarvopaperit	278 300	438 900	462 700	806 700	969 200
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 341 400	2 652 800	2 441 600	2 555 400	2 416 000
OIKAISTU TASE VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
Kertyneet voittovarot	731 300	753 700	754 600	755 600	758 600
Tilikauden tulos	22 400	900	1 000	2 900	-4 200
Taseen oma pääoma yhteensä	762 100	763 000	764 000	766 900	762 800

(jatkuu)

Taulukko 4. Kohdeyrityksen oikaistu tase. (jatkuu)

Poistoero ja varaukset yhteensä	-	-	-	-	-
Oman pääoman oikaisut	-	-	-	-	-
Oikaistu oma pääoma yhteensä	762 100	763 000	764 000	766 900	762 800
VIERAS PÄÄOMA					
Leasingvastuukanta	9 400	43 000	23 900	4 800	23 800
Saadut ennakot	235 900	250 100	226 800	273 400	286 400
Ostovelat	271 300	291 600	167 000	292 600	214 000
Muut sisäiset korolliset velat	361 000	436 700	411 900	305 600	274 500
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	701 700	868 400	848 000	912 100	854 500
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 569 900	1 846 800	1 653 700	1 783 700	1 629 400
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	1 579 300	1 889 800	1 677 600	1 788 500	1 653 200
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 341 400	2 652 800	2 441 600	2 555 400	2 416 000

Taulukosta 4 voidaan lukea kohdeyrityksen oikaistu tase. Ensimmäinen toimenpide oli aineettomien oikeuksien ja muiden pitkävaikutteisten menojen yhdistäminen. Niistä muodostuivat muut aineettomat hyödykkeet. Merkittävin oikaisu oli leasingvastuiden lisääminen taseeseen. Leasingvastuut kertovat tilinpäätöshetkellä jäljellä olevien ja myöhemmin erääntyvien leasingmaksujen määrän. Vastuut liittyvät koneiden ja laitteiden pitkäaikaiseen vuokraan. Yrityksellä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa, joten niitä ei löydy taseesta. Viimeinen oikaisutoimenpide oli muiden velkojen ja siirtovelkojen yhdistäminen eräksi muut korottomat lyhytaikaiset velat. Taseen oikaisut on tehty käyttäen hyväksi kohdeyrityksen tasekirjoja ja tase-erittelyjä (Yritys X Oy 2010–2014).

4 Tunnusluvut

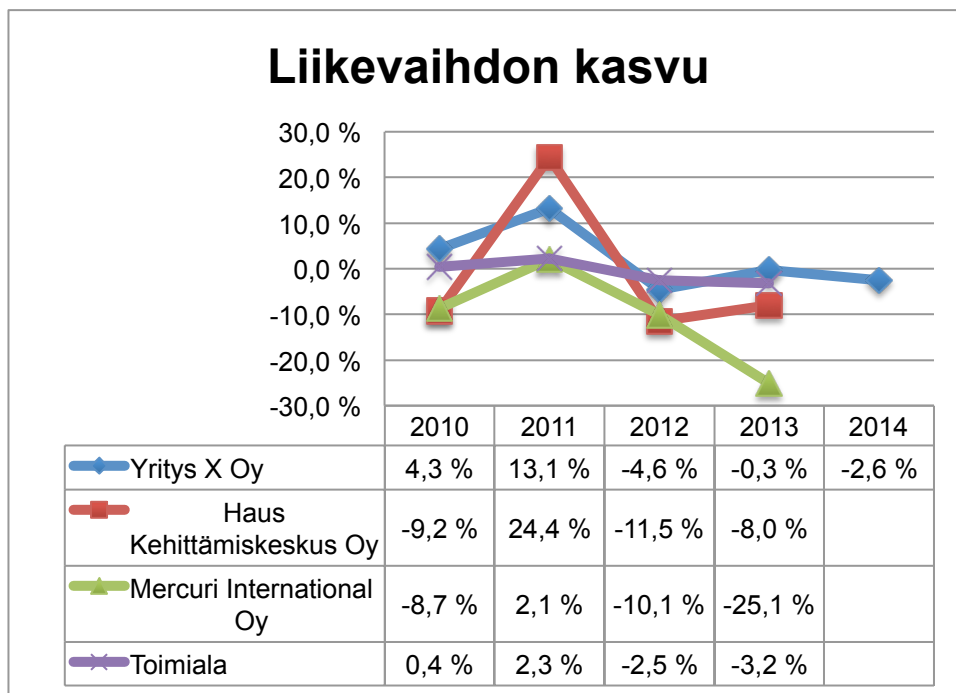
4.1 Kasvu

Yksi tärkeistä yrityksen liiketoiminnan menestyksen mittareista on kasvu. Kasvun analysoinnissa selvitetään, mihin suuntaan yritys on menossa ja kuinka paljon kasvua on tapahtunut prosenttimääräisesti. Kasvun ollessa negatiivinen tai suuresti positiivinen (yli 20 %), liiketoiminnan riski kasvaa huomattavasti. Negatiivisen kasvun riski syntyy siitä, että myynnin laskiessa myyntitulojen kyky kattaa kaikki liiketoiminnan ja rahoituksen kulut vaarantuu. Kasvun ollessa puolestaan liian korkea, positiivisen kasvun riski syntyy siitä, että yritykset investoivat käyttöomaisuuteen ja niiden toiminnassa sitoutuu pääomia myyntisaataviin ja vaihto-omaisuuteen etupainotteisesti. Tällöin rahaa joudutaan maksamaan yrityksestä pois päin enemmän kuin sitä saadaan myynnistä. (Kallunki 2014, 111; Seppänen 2011, 119–138.)

$\text{Liikevaihdon muutos\%} = \frac{\text{Tilikauden liikevaihto} - \text{ed. tilikauden liikevaihto}}{\text{ed. Tilikauden liikevaihto}} \times 100$
(1)

Laskukaavan 1 mukaan laskettuna kohdeyrityksen liikevaihdon kasvu on ollut kolme viimeistä vuotta negatiivista. Kuvioista 4 nähdään, että kahden kilpailijan sekä koko toimialan kehitys on ollut samansuuntaista. Kohdeyrityksen liikevaihdon kasvu on ollut toimialaan verrattuna parempaa, vuotta 2012 lukuun ottamatta.

Kahteen kilpailijaan verrattuna voidaan todeta, että kohdeyrityksen kasvun vaihtelu on ollut vähiten heittelevää. Nykyinen taloudellinen tilanne on varmasti ainakin osasyynä näiden kaikkien yritysten negatiiviseen kasvuun viimeisen kolmen vuoden osalta.

Kuvio 4. Liikevaihdon kasvu.

4.2 Maksuvalmius

4.2.1 Maksuvalmiuden määritelmä

Maksuvalmius eli likviditeetti tarkoittaa yrityksen kykyä selviytyä sen maksuvelvoitteista jokaisella hetkellä. Maksuvalmius kertoo siis yrityksen rahoituksen riittävyyden lyhyellä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä tarkoitetaan alle vuoden sisällä tulevien maksuvelvoitteiden hoitokykyä. Yrityksen likviditeetti on riittävällä tasolla, jos yritys pystyy suoriutumaan maksuista kassareservillä ja nopeasti rahaksi muutettavalla omaisuudella. Tarkoituksena olisi, että jokainen yritys löytäisi optimaalisen likviditeetin tason ja että pääoma olisi tehokkaassa käytössä niin, että sitä ei olisi liian vähän eikä liian paljon. (Kallunki 2014, 123; Seppänen 2011, 87.)

4.2.2 Quick ratio

Quick ratio (acid test, happotesti) on maksuvalmiuden tunnusluvusta kaikista tiukin, koska siinä likvideiksi varoiksi lasketaan vain yrityksen rahoitusomaisuus. Rahoitusomaisuuteen kuuluvat vain lyhytaikaiset saamiset, rahavarat ja rahoitusarvopaperit.

Nimittäjä lasketaan vähentämällä lyhytaikaisista veloista saadut ennakot. Tunnusluku lasketaan alla olevan kaavan 2 mukaan. (Salmi 2012, 201–202; Kallunki 2014, 124.)

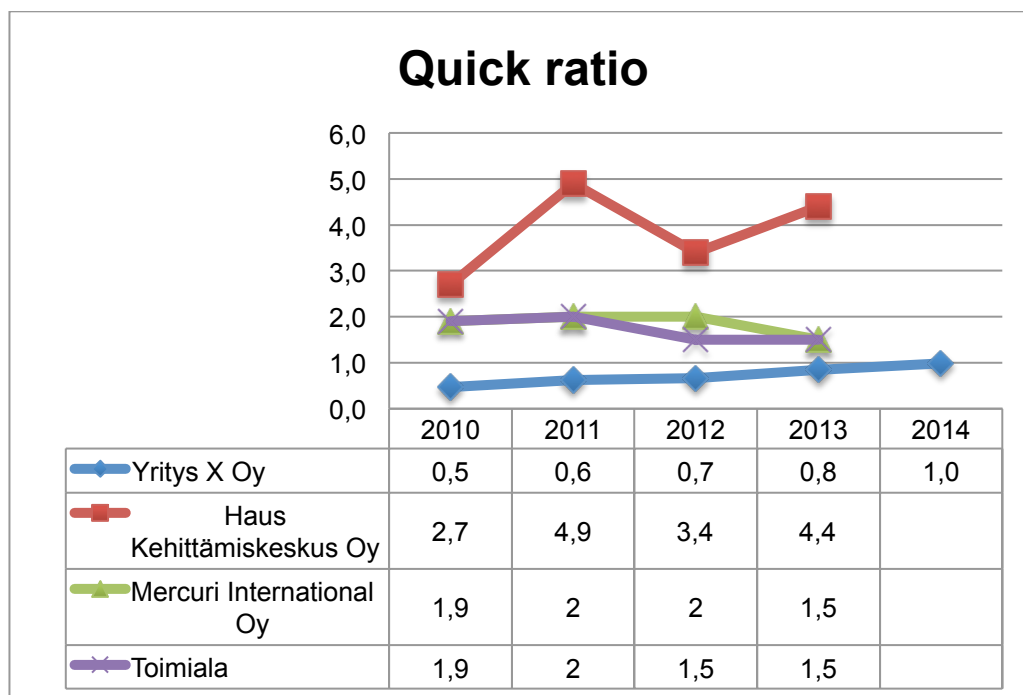
$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{saadut ennakot}}$$

(2)

Ohjeavrot quick ration tulkintaan:

Yli 1	hyvä
0,5 – 0,9	tydyttävä
Alle 0,5	heikko (Yritystutkimus ry 2011, 71).

Jos quick ration arvo on tasan yksi, yrityksellä on yhtä paljon likvidiä omaisuutta kuin velkaa. Arvon ollessa 0,5 velan määrä on kaksinkertainen suhteessa yrityksen likvidiin omaisuuteen. Siitä seuraa todennäköisesti maksuvaikeuksia, koska yritys ei pysty hoitamaan maksuvelvoitteitaan likvidillä omaisuudella. (Salmi 2012, 202.)

Kuvio 5. Quick ratio.

Kuvioon 5 on laskettu kohdeyrityksen sekä kilpailijoiden ja toimialan quick ratiot. Tulkin-
taohjeiden perusteella voidaan todeta, että kohdeyrityksen maksuvalmius tämän tun-
nusluvun perusteella on ollut tyydyttävä viimeisen viiden vuoden aikana. Quick ration
arvo on noussut joka vuosi ja vuonna 2014 se nousi on jo hyväksi. Tämä kertoo, että
yrityksellä on yhtä paljon lyhytaikaista velkaa kuin likvidejä varoja. Luvun paraneminen
johtuu sekä rahoitusomaisuuden lisääntymisestä että lyhytaikaisten velkojen vähenty-
misestä.

Yritys X Oy:n kilpailijoiden maksuvalmius quick ration perusteella on parempi kuin koh-
deyrityksellä. Kilpailijoiden quick ration arvot ovat olleet hyviä koko neljän vuoden aika-
na. Vertailuyrityksillä on siis enemmän likvidejä varoja kuin lyhytaikaista velkaa. Koko
toimialaan verrattuna kohdeyrityksen quick ration arvot ovat myös matalammat.

4.2.3 Current ratio

Current ratiossa verrataan kaikkea yrityksen likvidiä omaisuutta kaikkeen lyhytaikai-
seen velkaan. Siinä rahoitusomaisuuden lisäksi otetaan huomioon myös vaihto-
omaisuus, eli tarkastellaan hieman pidempää aikaväliä kuin quick ratiossa. Tässä ly-
hytaikaisesta vieraasta pääomasta ei vähennetä saatuja ennakoita, sillä laskuun tulee
myös likvidi vaihto-omaisuus. Current ratio lasketaan alla olevan kaavan 3 mukaan.
(Salmi 2012, 202; Seppänen 2011, 88.)

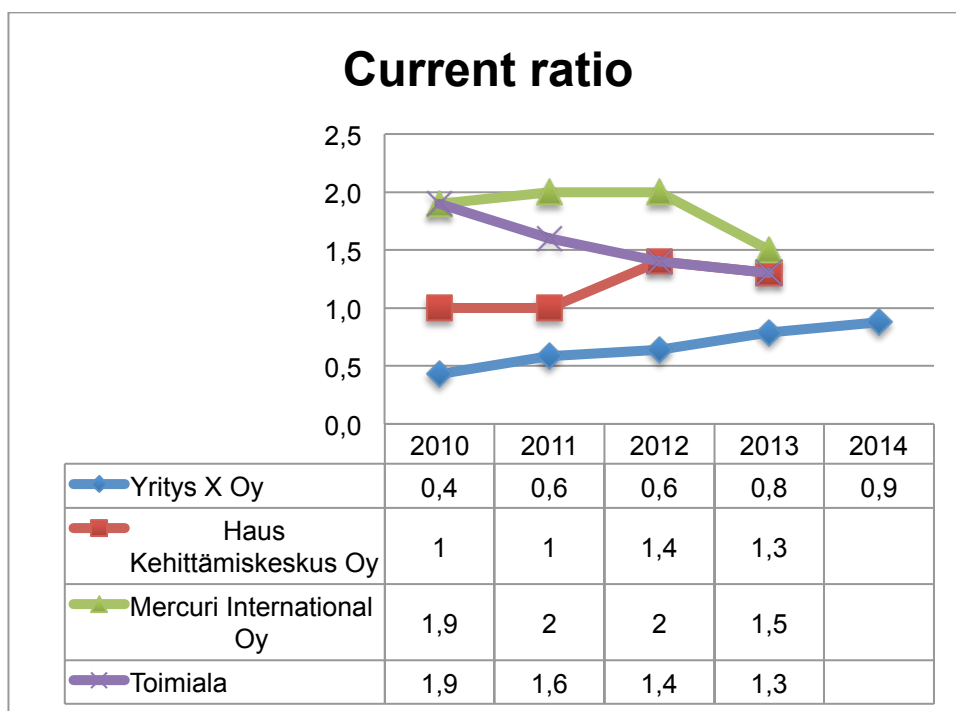
$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

(3)

Ohjearvot current ration tulkintaan:

Yli 2	hyvä
1– 2	tyydyttävä
Alle 1	heikko (Yritystutkimus ry 2011, 72).

Current ration tulkinnessa pitää huomioida se, että vaihto-omaisuutta ei läheskään aina voida käyttää lyhytaikaisen lainan hoitoon. Kun vaihto-omaisuus käsittää yrityksen raaka-aineita ja valmiita tuotteita, ne muuttuvat rahaksi liiketoimintaprosessissa. Toiminnan jatkumiseksi vaihto-omaisuutta pitää hankkia kokoajan myydyin tilalle, joten rahojen käyttö lyhytaikaisten velkojen hoitoon tarkoittaisi myynnin karsimista ja ”ei-oon” myyntiä. (Salmi 2012, 203.)

Kuvio 6. Current ratio.

Current ration arvot voidaan lukea kuviosta 6. Kohdeyrityksen tunnusluvun arvot ovat olleet heikot viimeisen viiden vuoden ajan. Yksi suuri selittävä tekijä on saatujen ennakoitten määrä. Current ratiossa se korostuu, koska ennakoita ei vähennetä vieraasta pääomasta. Kilpailijoiden vastaavat arvot ovat puolestaan vähintään tyydyttäviä. Toimialaan verrattuna myös current ration arvot ovat kohdeyrityksellä huonommat kuin toimialalla yleensä. Toimialan kehitys on ollut kuitenkin laskusuuntaista viime vuosien aikana.

4.3 Kannattavuus

4.3.1 Kannattavuuden määritelmä

Kannattavuuden sanotaan olevan kaiken liiketoiminnan lähtökohtana. Jos liiketoiminta ei ole kannattavaa, yritys ei pysty toimimaan pitkällä aikavälillä. Kannattavuutta mitataan yleensä kahdenlaisilla tunnuslukutyypeillä, tulosprosentteilla ja pääoman tuotto-
prosentteilla. Kannattavuuden tunnusluvut keskittyvät pääasiassa tehokkuuden ja operatiivisen toiminnan kannattavuuden analysointiin. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 217; Karikorpi 2012, 148.)

4.3.2 Tulosprosentit

Tulosprosentit saadaan aina jakamalla tulosta kuvaava jäämä liiketoiminnan tuotoilla. Tulosprosentteja lasketaan kolmea eri tarkoitusta varten: kausien välisten muutoksien ja trendien tarkasteluja varten, saman alan yritysten vertailua varten sekä kannattavuustavoitteiden asettamista varten. (Salmi 2012, 165.)

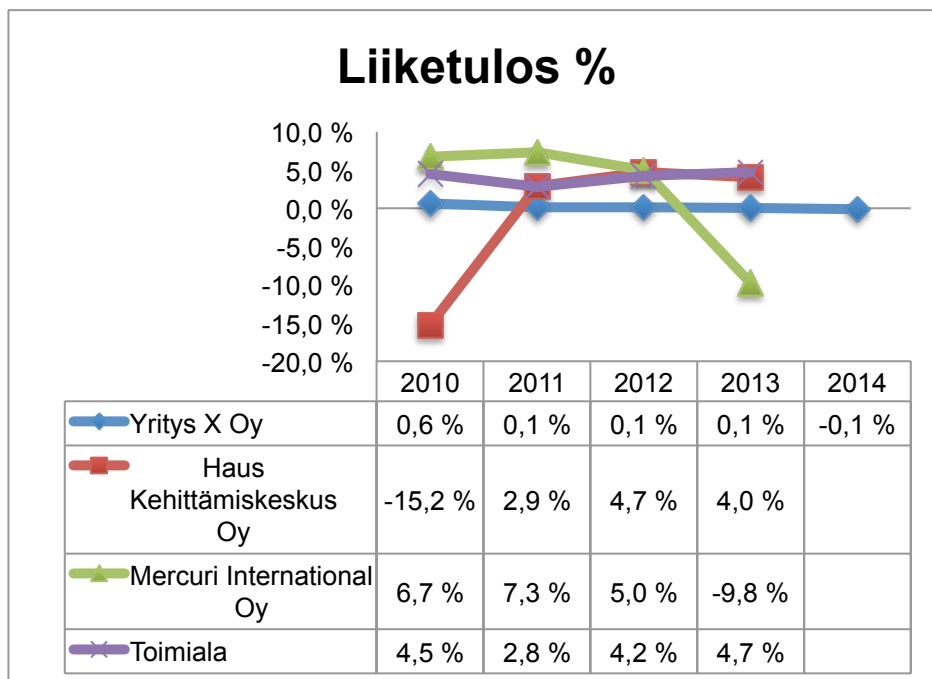
$\text{Liiketulos-\% (EBIT) = } \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$

(4)

Liiketulosprosentti lasketaan yllä olevan kaavan 4 mukaan. Liiketulosprosentti kertoo yrityksen operatiivisen liiketoiminnan kannattavuuden ennen ei-operatiivisia kuluja. Ei-operatiivisiin kuluihin kuuluvat rahoituskulut ja verot. Mitä kustannustehokkaammin yritys toimii, sitä suurempi EBIT:n arvo on. (Salmi 2012, 167; Seppänen 2011, 76.)

Ohjearvot liiketulosprosentin tulkintaan:

- yli 10 % = hyvä
- 5 – 10 % = tyydyttävä
- alle 5 % = heikko (Yritystutkimus ry 2011, 61).

Kuvio 7. Liiketulos-%.

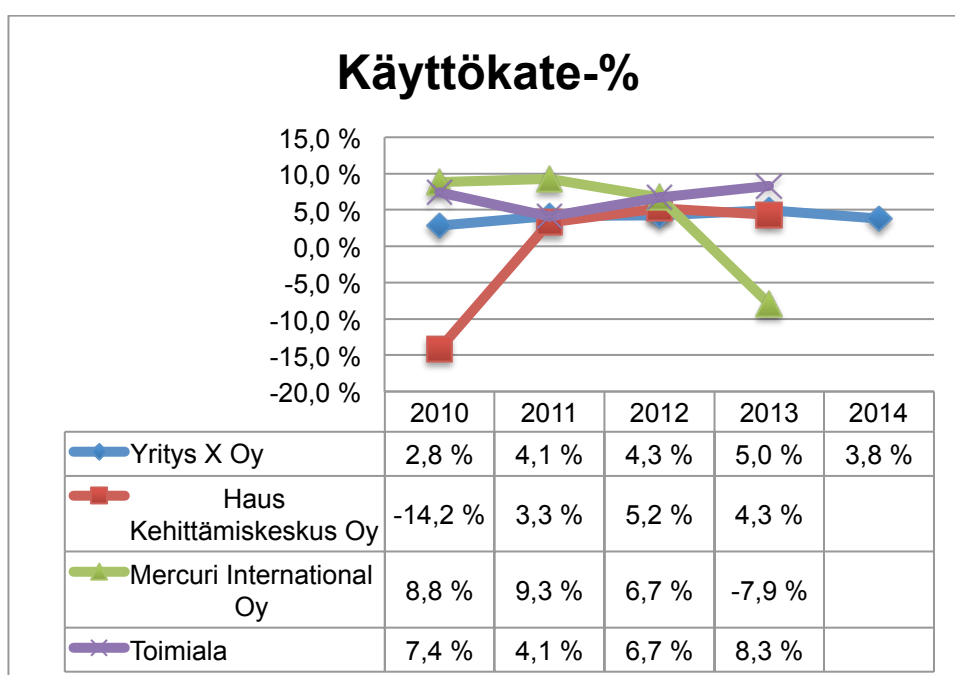
Kuvio 7 kertoo, että Yritys X Oy:n liiketulosprosentti on todella heikko. Se kertoo, että liiketoiminta ei ole kovin kustannustehokasta, sillä suurin osa yrityksen liiketoiminnan tuotoista menee liiketoiminnan kuluihin. Mercuri International Oy:n liiketulosprosentti on ollut vuosina 2010–2012 tyydyttävä, mutta vuonna 2013 liiketulosprosentti oli reilusti negatiivinen. Myös Haus Kehittämiskeskus Oy:n liiketulosprosentti on ollut vaihteleva neljän vuoden lukujen perusteella.

Yleensä koko toimialan liiketulosprosentti on ollut aiempaan mainitun yritystutkimus ry:n ohjearvojen mukaan heikko koko tarkastelujakson aikana. Tästä voidaan päätellä, että koko toimialan kustannustehokkuus on heikkoa.

$$\text{Käyttökate-\% (EBITDA)} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

(5)

Käyttökateprosentti eli EBITDA (kaava 5) kertoo liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Yritystutkimuksen neuvottelukunta (YTN) on antanut käyttökateprosentin tulkintaan ohjeelliset arvot eri toimialojen mukaan. Teollisuudessa ohjearvo on 10 – 25 %, kaupanalalla 2 – 10 % ja palvelualalla 5 – 15 %. Rajat ovat aika väljiä, koska alat pitävät sisällään hyvin erilaisia liiketoimintoja. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 218: Salmi 2012, 167.)

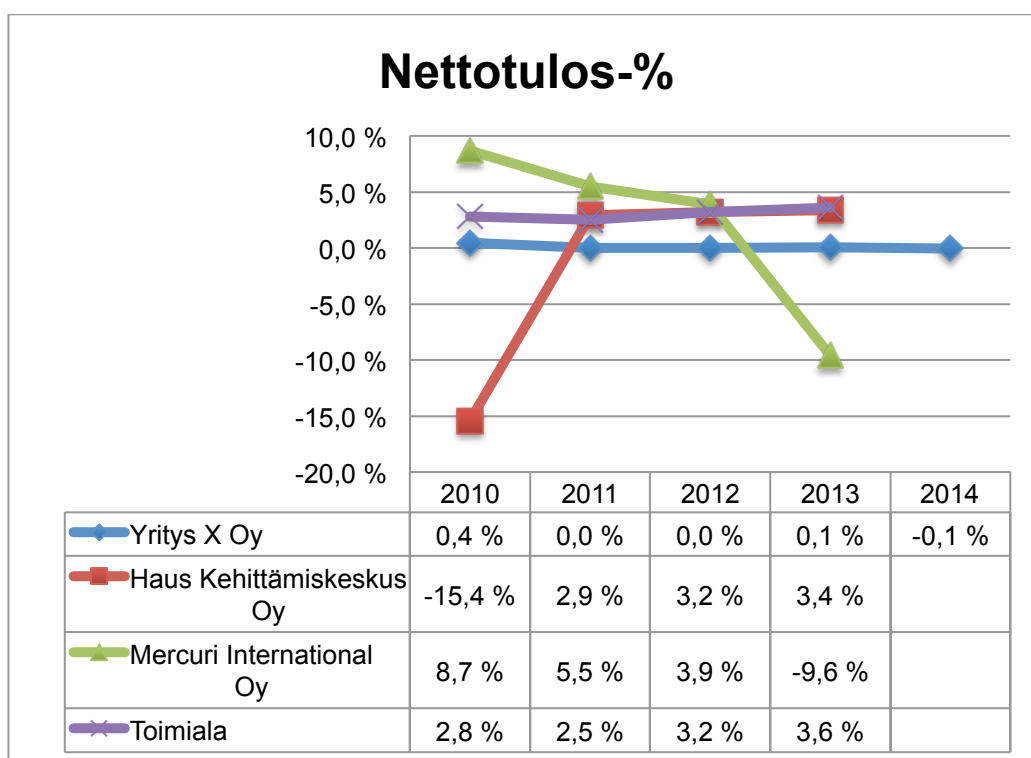
Kuvio 8. Käyttökate-%.

Yritys X Oy:n käyttökateprosentti on kuvion 8 mukaan palvelualojen ohjearvojen alapuolella. Käyttökateen tulisi olla riittävä, jotta se kattaisi vielä poistot, verot, rahoituskulut sekä omistajille voiton. Alle viiden prosentin käyttökate ei välttämättä riitä kattamaan edellä mainittuja. Toimialan käyttökateprosentti on ollut hieman korkeampi kuin kohdeyrityksen. Kahden kilpailijan käyttökateprosentit ovat vaihdelleet vertailujakson aikana todella huonojen ja hyvien arvojen välillä.

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

(6)

Nettotulosprosentti kertoo paljonko liikevaihdosta jää jäljelle, kun kaikki tuloslaskelman operatiiviset ja ei-operatiiviset kulut on vähennetty liikevaihdosta. Tästä tuloksesta yritys voi maksaa osinkoa omistajille ja investoida liiketoimintaansa. Nettotulosprosentin arviointiin ei ole ohjearvoa, koska se on niin yrityskohtaista. Laskukaava näkyy yllä olevassa kaavassa 6. Jaettavana oleva nettotulos saadaan lisäämällä liiketulokseen rahoitustuotot ja vähentämällä niistä rahoituskulut ja verot. (Salmi 2012, 168; Seppänen 2011, 75.)

Kuvio 9. Nettotulos-%.

Kuviota 9 katsomalla nähdään, että Yritys X Oy:n nettotulosprosentti on ollut lähes nolla viimeisen viiden vuoden ajan. Tämä tarkoittaa sitä, että tuloksesta ei ole juurikaan jäänyt mitään jäljelle operatiivisten ja ei-operatiivisten kulujen vähennyksen jälkeen.

Toimialalla nettotulosprosentti on ollut 2-4 % välillä. Kilpailijoista Haus Kehittämiskeskus Oy on ollut lähimpänä toimialan keskiarvoa. Mercuri International Oy:n aiempien vuosien luvut ovat olleet yli keskiarvon, mutta 2013 yrityksen nettotulos oli negatiivinen.

4.3.3 Pääoman tuotto prosentit

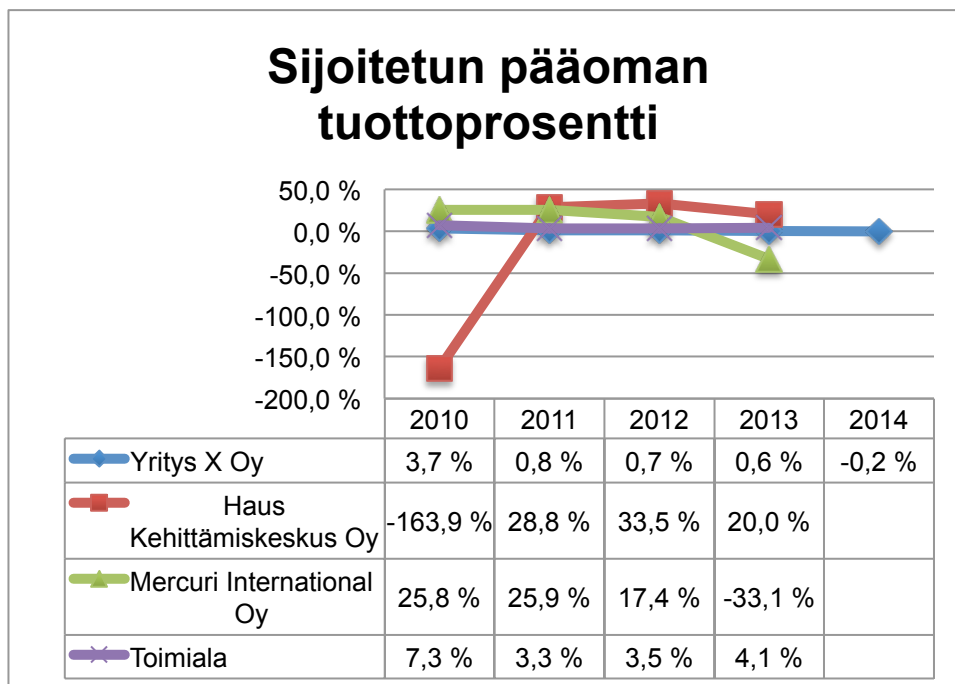
Pääomista seuraa periaatteessa aina kustannuksia, olipa kyseessä oma tai vieras pääoma. Vieraan pääoman kustannukset koostuvat lainanantajille maksettavasta korosta ja oman pääoman kustannukset sijoittajien vaatimasta osingosta. Pääoman tuotto prosentit kertovatkin miten tehokkaasti yritys on käyttänyt resursseja liikevaihdon synnyttämiseksi suhteessa niihin tehtyjen investointien määrään. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 171; Seppänen 2011, 78.)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

(7)

Sijoitetun pääoman tuotto eli ROI saadaan laskemalla yllä olevan kaavan 7 mukaan. Jakajana oleva sijoitettu pääoma keskimäärin lasketaan lisäämällä oikaistuun omaan pääomaan sijoitettu korollinen vieras pääoma. Sijoitettu pääoma keskimäärin saadaan laskemalla tilikauden alun ja lopun keskiarvo. (Yritystutkimus ry 2011, 65).

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti kuvaa suhteellista kannattavuutta, eli sitä tuottoa, joka saadaan yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluku on vaikeasti vertailtavissa varsinkin eri yritysten kesken, jos ei ole saatavilla riittävästi tietoa vieraan pääoman jakamisesta korollisen ja korottoman pääoman välillä. (Yritystutkimus ry 2011, 64–65).

Kuvio 10. Sijoitetun pääoman tuotto-%

Kuvion 10 pohjalta on nähtävissä, että Yritys X Oy:n suhteellinen kannattavuus on heikentynyt viimeisen viiden vuoden aikana. Viimevuonna yritys ei tuottanut lainkaan voittoa sijoitetulle pääomalle, sen sijaan yritys tuotti tappiota.

Koko toimialalla sijoitetun pääoman tuottoprosentti on pysynyt suhteellisen vakaana vuosien 2010–2013 aikana. Kahden kilpailijan sijoitetun pääoman tuottoprosentit ovat vaihdelleet neljän vertailuvuoden aikana reilusti positiivisen ja negatiivisen välillä.

$$\text{Kokonaispääoman tuotto-}\% \quad \text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot} \quad \times 100 \\ \text{(ROA)} = \frac{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}} \quad (8)$$

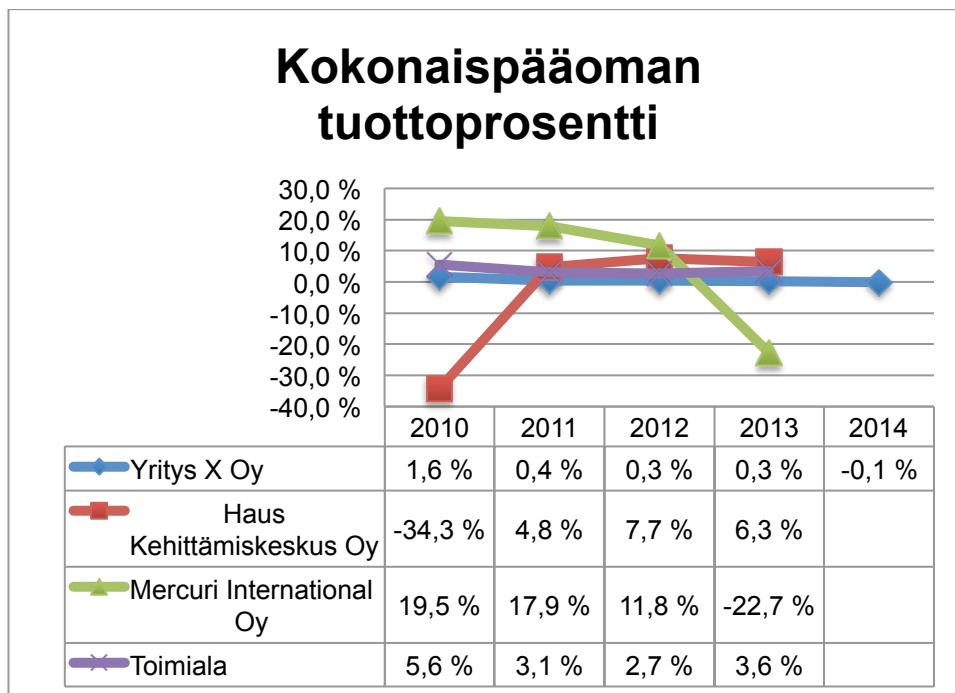
Kaavassa 8 nähdään, miten kokonaispääoman tuottoprosentti (ROA) lasketaan. Jaettavana on nettotulos, johon lisätään rahoituskulut ja verot. Rahoituskulut koostuvat korkokuluista ja muista rahoituskuluista sekä kurssitappioista. Jakajana on taseen loppusumma keskimäärin, joka saadaan laskemalla tilikauden alun ja lopun keskiarvo taseen loppusummasta. Tähän kannattavuuden mittariin yrityksen veronmaksupolitiikka ja eri yhtiömuodoista johtuva verotustekniikka eivät vaikuta. Kokonaispääoman tuottoprosentti kertoo, kuinka paljon yritys on saanut tuottoa kaikelle toimintaan sitoutuneelle pääomalle. (Yritystutkimus ry 2011, 63.)

Ohjeavrot kokonaispääoman tuottoprosentin tulkintaan:

yli 10 % hyvä

5 – 10 % tyydyttävä

alle 5 % heikko (Yritystutkimus ry 2011, 64).

Kuvio 11. Kokonaispääoman tuotto-%.

Yritys X Oy:n kokonaispääoman tuottoprosentti on todella heikko, kuten kuviosta 11 nähdään. Yleisesti koko toimialalla kokonaispääoman tuottoprosentti on heikko. Kuviosta 11 on myös nähtävissä, että kilpailijoiden vastaavat luvut ovat vaihdelleet neljän viimeisen vuoden aikana paljon. Haus Kehittämiskeskus Oy:n kokonaispääoman tuottoprosentti on ollut tyydyttävä vuosien 2011–2013 ajan.

4.4 Vakavaraisuus

4.4.1 Vakavaraisuuden määritelmä

Vakavaraisuus eli yrityksen pääomarakenne kertoo yrityksen kyvystä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuus kertoo siis yrityksen velkojen ja oman pääoman välisen suhteen. Hyvään vakavaraisuuteen liittyvä piirre on se, että yrityksellä on mahdollisuus saada uutta vierasta pääomaa rahoitustilanteen tai toiminnallisten suunnitelmien vaatiessa. Mitä matalampi yrityksen vakavaraisuus on, sitä korkeampi on sen rahoitusriski. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 253–254; Seppänen 2011, 84.)

Velkarahoitusta oman pääoman lisäksi käyttävät yritykset saavat hyödynnettyä velkavivun. Velkavivun avulla omistajat voivat nostaa oman pääoman tuottoa, koska investointien ja toiminnan rahoittamiseen sitoutuu näin vähemmän omaa pääomaa. Yrityksen pitää kuitenkin löytää oikea suhde omaan ja velkarahoitukseen, sillä liian korkea velkaantuneisuus voi johtaa maksukyvyttömyyteen. Vakavaraisuuden tunnuslukuja ovat muun muassa omavaraisuusaste, net gearing ja suhteellinen velkaantuneisuus. (Seppänen 2011, 84.)

4.4.2 Omavaraisuusaste

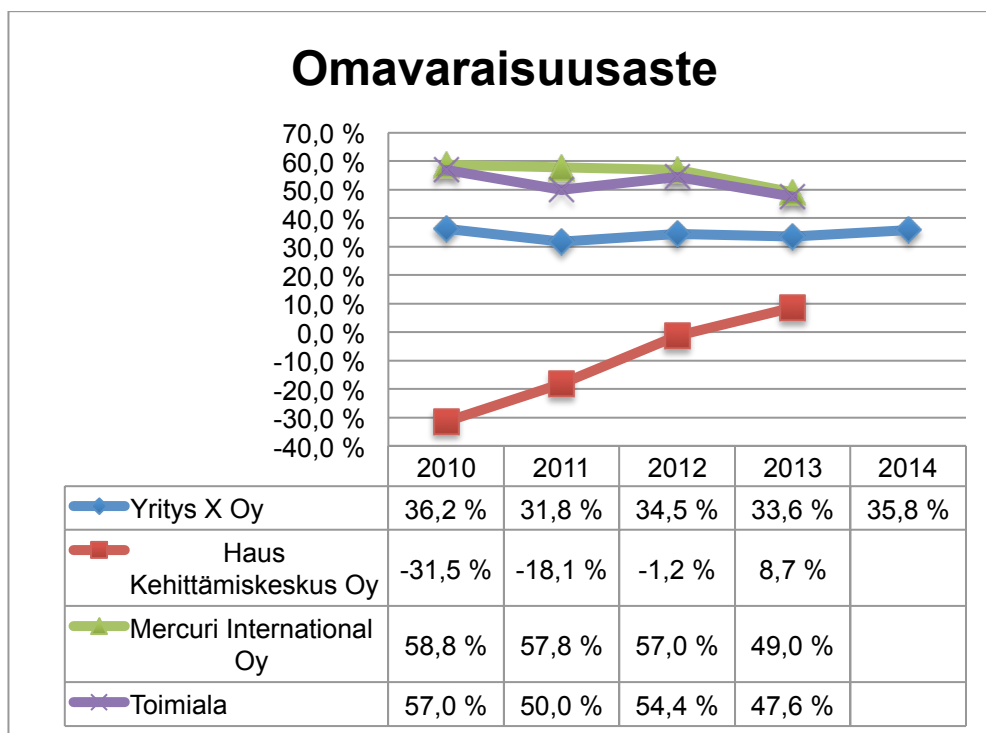
Omavaraisuusaste kertoo yrityksen oman pääoman osuuden koko yrityksen pääomasta. Se kuvaa pääomarakennetta koko yrityksen toiminnan näkökulmasta, toisin kuin net gearing, joka kuvaa pääomarakennetta operatiivisen liiketoiminnan näkökulmasta. Omavaraisuusaste kertoo siis yrityksen vakavaraisuuden, tappionsietokyvyn sekä kyvyn selvitä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteen laskukaava näkyy kaavassa 9. (Kallunki 2014, 119–120; Yritystutkimus ry 2011, 66.)

$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistu taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$

(9)

Ohjearvot omavaraisuusasteen tulkintaan:

Yli 40 %	hyvä
20–40%	tydyttävä
alle 20 %	heikko (Yritystutkimus ry 2011, 67).

Kuvio 12. Omavaraisuusaste

Kuviota 12 katsomalla käy ilmi, että Yritys X Oy:n omavaraisuusaste on tyydyttävä. Mercuri International Oy:n omavaraisuusaste ohjearvojen avulla tulkittuna on ollut hyvä viimeisen neljän vuoden aikana. Heikoin omavaraisuusaste on Haus Kehittämiskeskus Oy:llä, jonka omavaraisuusaste on ollut negatiivinen monen vuoden ajan. Koko toimialan keskiarvo on hyvä.

4.4.3 Net gearing

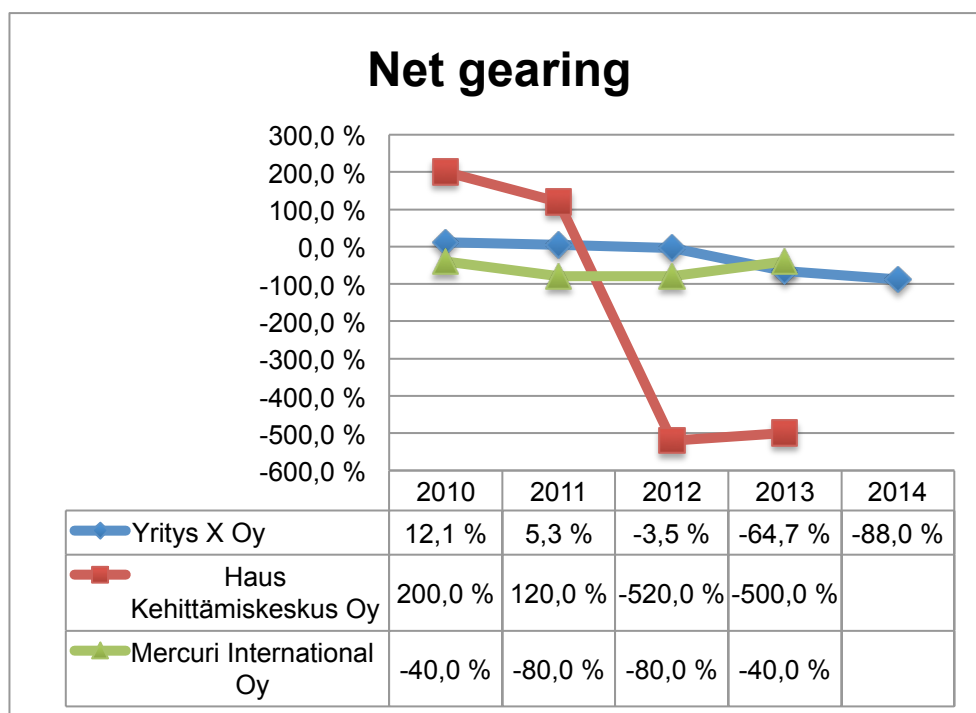
Net gearing eli nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen nettovelkojen suhdetta omaan pääomaan. Net gearing -luvun ollessa alle 1 tai alle 100 % yrityksen vakavaraisuus on hyvä. Net gearing -luku voi olla myös negatiivinen. Jos tunnusluvun miinusmerkkisyys johtuu negatiivisesta omasta pääomasta, on tunnusluvun arvo huono. Miinusmerkkisyys voi johtua myös siitä, että kassassa on rahaa enemmän kuin korollista vierasta

pääomaa. Tällöin negatiivinen net gearing kertoo, että yrityksen vakavaraisuus on todella hyvä. Net gearing lasketaan kaavan 10 mukaan. (Kallunki 214, 118–119; Kari-korpi 2012, 118.)

$$\text{Net gearing -\%} = \frac{\text{Korolliset velat - rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma}} \times 100 \quad (10)$$

Yritystutkimusneuvottelukunnan mukaan korollinen vieras pääoma lasketaan seuraavasti:

- Pitkäaikainen vieras pääoma ilman ennakoita
- + korolliset lyhytaikaiset velat
- + muut sisäiset korolliset velat
- = Korollinen vieras pääoma (Yritystutkimus ry 2011, 68).

Kuvio 13. Net gearing.

Kuvio 13 osoittaa, että Yritys X Oy:n net gearing -luvut ovat olleet viimeisen viiden vuoden aikana todella hyvät. Miinusmerkkisyys ei siis tässä tapauksessa johdu negatiivisesta omasta pääomasta, vaan siitä, että yrityksellä on enemmän likvidiä varallisuutta kuin korollisia velkoja. Yrityksen rahojen ja rahoitusarvopapereiden määrä on yli kolminkertaistunut viiden vuoden aikana ja samalla korollinen vieras pääoma on pienentynyt huomattavasti, joten se selittää net gearing -luvun paranemisen.

Kilpailijoista Mercuri International Oy:llä net gearing näyttää myös erittäin positiiviselta. Haus Kehittämiskeskus Oy:llä puolestaan vuoden 2012 ja 2013 negatiivinen luku johduu negatiivisesta omasta pääomasta, mikä on todella huolestuttavaa. Vuosien 2010 ja 2011 luvut eivät myös näytä kovin hyviltä, sillä luvut ylittävät ohjearvon eli 100 %. Toimialan net gearing -lukuja en saanut, joten vertailua toimialan keskiarvoihin ei tässä voitu tehdä.

4.4.4 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljonko yrityksellä on velkaa suhteessa liikevaihtoon. Tunnusluku lasketaan kaavan 11 mukaan. Taseen veloista vähennetään siis saadut ennakot ja summa jaetaan liikevaihdolla. (Niskanen & Niskanen 2003, 132.)

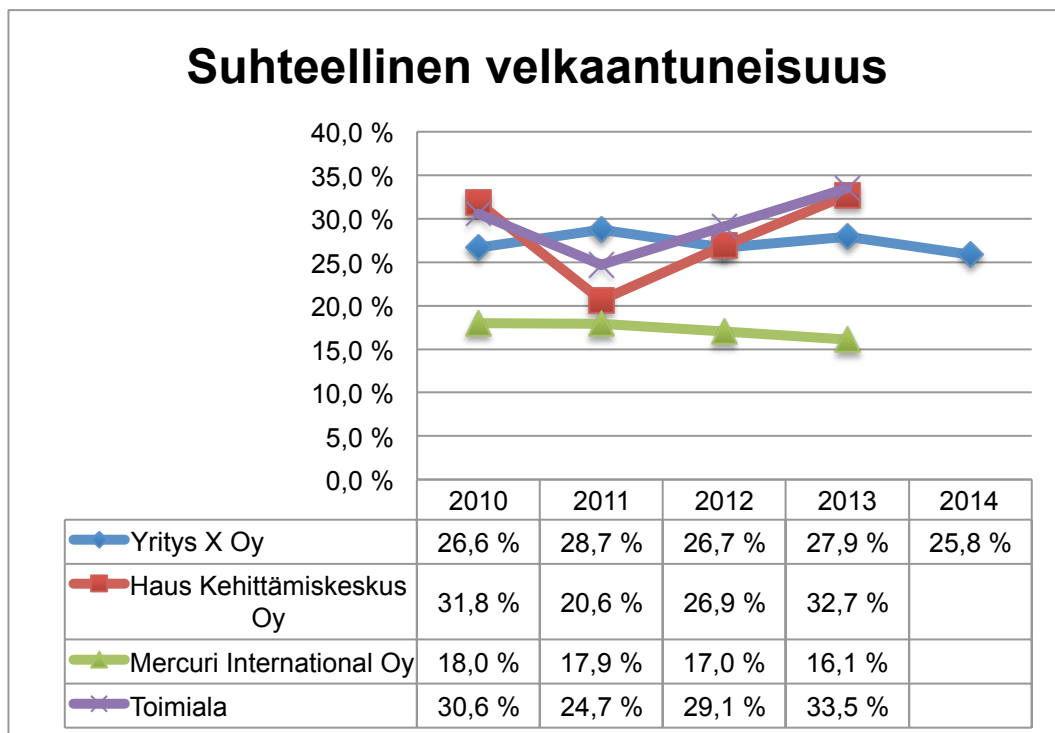
Jos yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on suuri, yrityksen tulee saavuttaa hyvä tulos selvitäkseen vieraan pääoman takaisinmaksusta ja koroista. Tunnusluvun lukuja voidaan verrata luotettavasti vain saman toimialan yritysten kesken. (Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi 2011, 67.)

$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{\text{Taseen velat - saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$

(11)

Ohjearvot suhteellisen velkaantumisen tulkintaan:

- Alle 40 % hyvä
- 40 – 80 % tyydyttävä
- yli 80 % heikko (Niskanen & Niskanen 2003, 133).

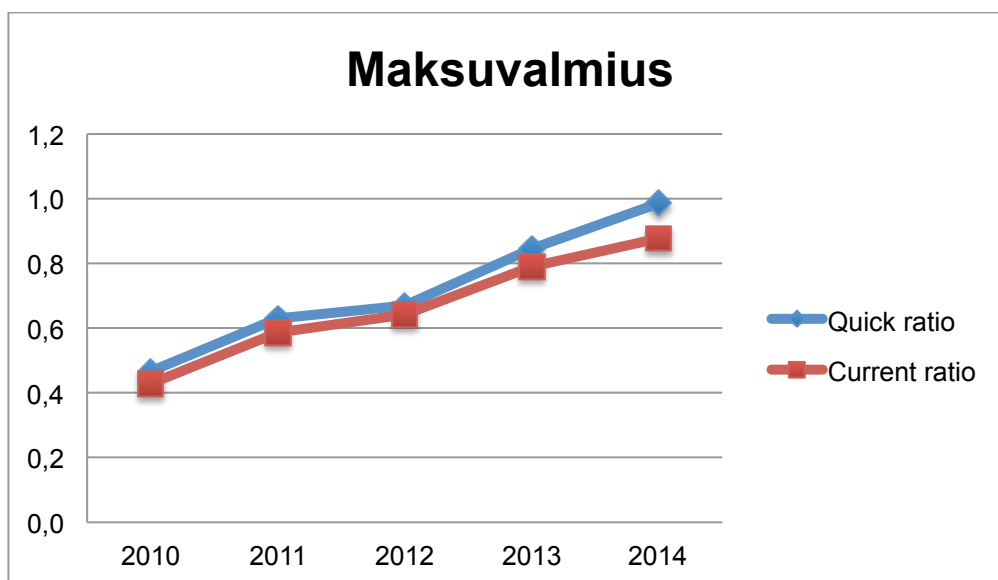
Kuvio 14. Suhteellinen velkaantuneisuus.

Kuviossa 14 näkyvien tunnusluvun arvojen perusteella voidaan todeta, että Yritys X Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on vähäistä. Yrityksen suhteellisen velkaantuneisuuden prosenttiluku on alle 40, joten voidaan todeta, että yrityksen rahoitusrakenteeseen liittyvät riskit ovat suhteellisen pienet. Kilpailijoiden vastaavat luvut ovat myös hyviä. Voidaan todeta, että kohdeyrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on lähes samaa tasoa kuin toimialalla yleensä.

5 Tutkimustulokset ja johtopäätökset

Tunnuslukuanalyysin perusteella kohdeyrityksen taloudellinen tilanne on pysynyt lähes samana koko tarkastelujakson aikana. Yrityksen kasvu on muuttunut 2011 vuoden jälkeen negatiiviseksi, mikä ei ole hyvä asia yrityksen kehityksen kannalta. Negatiivinen kasvu kertoo, että yrityksen liiketoiminta on supistunut viime vuosina. Kun kohdeyritystä verrataan koko toimialaan voidaan huomata, että kehitys on samansuuntaista. Koulutuskeskusten nykyinen kasvusuunta on siis ollut negatiivista. Pk-yritysbarometrin kevään 2015 ennusteidenkin mukaan Suomen talous on edelleen laskussa (Suomen yrittäjät, Finnvera Oyj, Työ- ja elinkeinoministeriö 2015, 4).

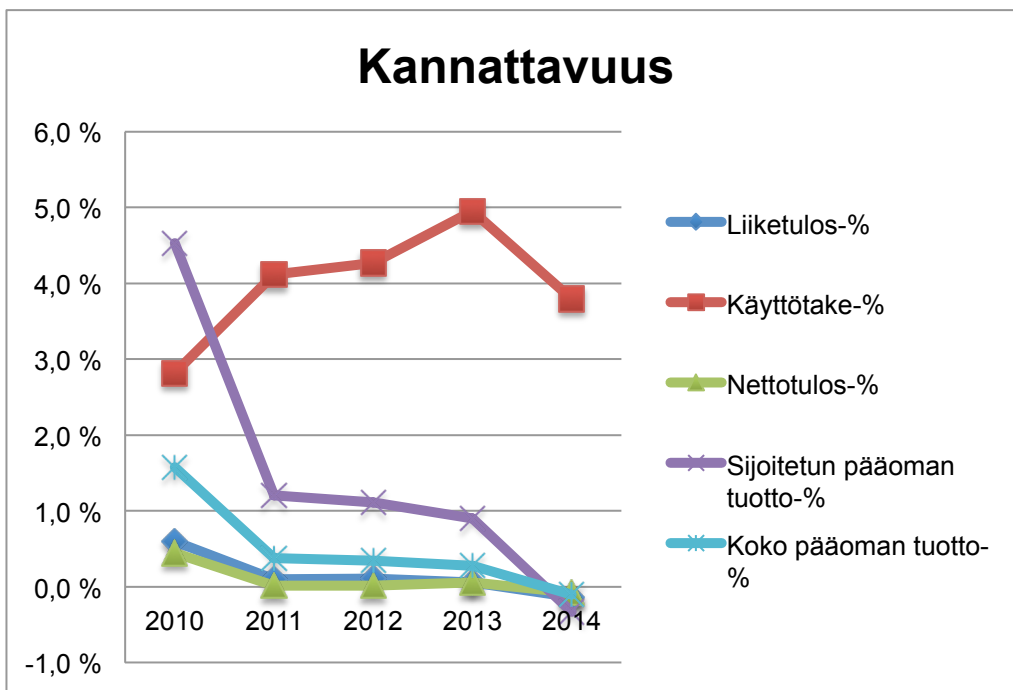
Aiemmin sivulla 10 (kuvio 4) käsitellessäni kasvun tunnuslukua voitiin huomata, että koko koulutuksen toimialalla kasvu on ollut vuodesta 2012 lähtien negatiivista. Minun mielestäni tästä voidaan päätellä, että yleinen huono taloudellinen tilanne on vaikuttanut yritysten työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin. Yritykset eivät enää niin helposti kouluta työntekijöitään, vaan päinvastoin monissa yrityksissä joudutaan irtisanomaan työntekijöitä alasta riippumatta.

Kuvio 15. Yritys X Oy:n maksuvalmius.

Yritys X Oy:n maksuvalmius on kuviossa 15 laskettujen quick ration ja current ration perusteella ollut tyydyttävä koko tarkasteluajan aikana. Maksuvalmius on kuitenkin noussut vuosi vuodelta tasaiseen tahtiin. Maksuvalmiuden kannalta kriittisin tekijä on se, että yrityksellä on suhteellisen paljon lyhytaikaista vierasta pääomaa, joka koostuu suurelta osin veloista emoyhtiölle. Toinen suuri lyhytaikaisen vieraan pääoman erä on ennakkomaksut.

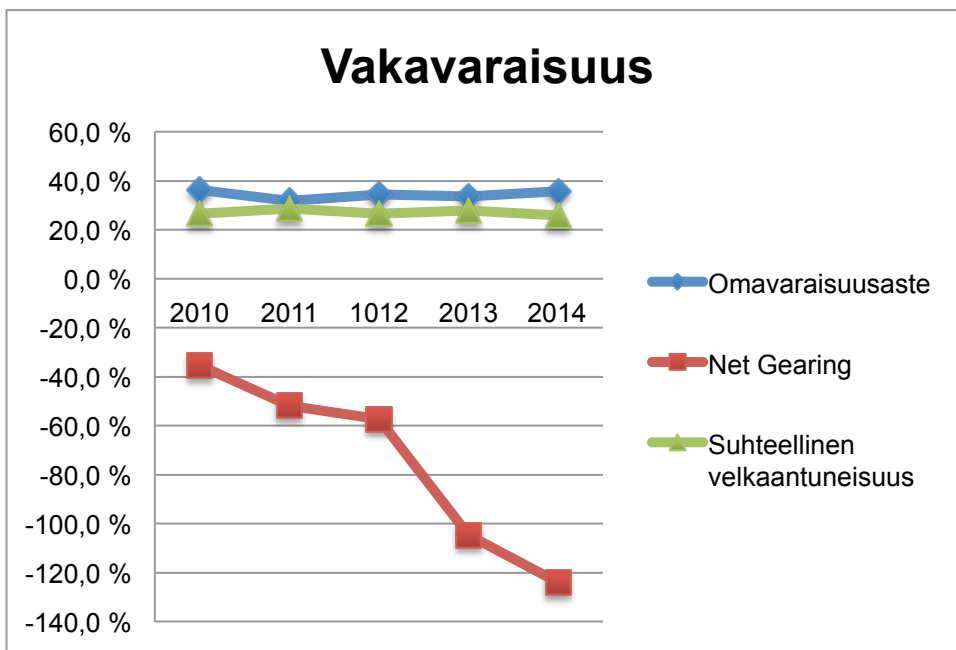
Maksuvalmius voi olla joko dynaamista tai staattista. Tässä maksuvalmiutta tarkasteltiin staattisesta näkökulmasta eli verrattiin nopeasti rahaksi vaihdettavan omaisuuden suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin tilinpäätöshetkellä. Dynaamista maksuvalmiutta tarkastellaan yleensä kassavirtalaskelman avulla ja siinä otetaan huomioon tulorahoituksen riittävyys maksujen hoitamiseen tilikauden aikana. (Yritystutkimus ry 2011,71).

Kuvio 16. Yritys X Oy:n kannattavuus.

Kuviosta 16 nähdään Yritys X Oy:lle lasketut kannattavuuden tunnusluvut samassa kuviossa. Ensimmäisenä huomio kiinnittyy siihen, että kaikkien muiden tunnuslukujen arvot ovat laskeneet joka vuosi paitsi käyttökattteen. Liiketuloksen lasku viime vuonna negatiiviseksi kertoo sen, että yrityksen liiketoiminta ei ollut kannattavaa. Yrityksen kannattavuuden tunnuslukuja tarkastellessa on kuitenkin tärkeää ottaa huomioon se, että yrityksen omistaa voittoa tavoittelematon yhdistys, joten myöskään kohdeyrityksen ei odoteta tuottavan suurta voittoa.

Työssäni aikaisemmin (s. 24–30) vertaillessani kannattavuuden tunnuslukuja koko toimialan lukuihin huomasin, että toimialalla kannattavuus on parantunut tarkastelujakson aikana. Kohdeyrityksen heikentynettä kannattavuutta ei siis voida selittää sillä, että koko toimialan kannattavuus olisi laskenut. Yrityksen henkilöstökulut ovat kasvaneet jonkin verran viiden vuoden aikana ja liiketoiminnan tuotot ovat supistuneet, joten se selittää ainakin osan kannattavuuden laskusta.

Kuvio 17. Yritys X Oy:n vakavaraisuus.

Yritys X Oy:n vakavaraisuus on pysynyt lähes samana vertailujakson aikana. Kuvio 17 kertoo, että yrityksen tila on vakavarainen. Vakavaraisuus on lähes samaa tasoa kuin toimialalla yleensä. Negatiivinen net gearing on tässä tapauksessa positiivinen asia, koska yrityksellä on enemmän likvidejä rahavaroja kuin korollista velkaa.

Yrityksen taloudellinen tilanne kokonaisuutena on tyydyttävä. Yritystoiminnan kannalta huolestuttavin asia on heikentynyt kannattavuus. Jos yrityksen kannattavuus jatkuu pidemmällä aikavälillä negatiivisena, yritystoiminta ei voi tulla jatkumaan hyvänä. Kun otetaan huomioon se, että yrityksen ei ole tarkoitus tuottaa suurta voittoa, kannattavuudenkaan ei tarvitse olla niin korkea kuin suurta voittoa tavoittelevan yrityksen. Jos siis kohdeyritys saa tulevana vuosina kannattavuuden nousemaan ainakin sen verran, että se ei ole negatiivinen, voi yritys olla tyytyväinen siihen.

Maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukujen hyvät arvot kertovat siitä, että yritys pystyy huolehtimaan lyhyen-, ja pitkän aikavälin velkojen takaisinmaksusta. Vakavaraisena yrityksenä yrityksen on helpompi saada mahdollisesti tulevaisuudessa tarvittavaa lainarahoitusta.

6 Opinnäytetyön arviointi

6.1 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Opinnäytetyön teko oli mielenkiintoista, mutta samalla myös todella haastavaa. Yksi suurimmista haasteista työtä tehdessä oli aika. Olin päivät ammattiharjoittelussa, joten työn tekoon jäi aikaa vain illat sekä viikonloput.

Työnteossa haastavinta oli tunnuslukujen laskeminen ja niiden tulkinta. Laskukaavoja on paljon erilaisia, joten oli haastavaa selvittää miten kilpailijoiden tunnusluvut on laskettu ja miten niistä saadaan vertailukelpoisia kohdeyrityksen kanssa. Lopulta päädyin siihen, että lasken kohdeyrityksen tunnusluvut oikaistun tilinpäätöksen mukaan. Kilpailijoiden tilinpäätökset eivät sisältäneet poistoeroja ja varauksia, joten tunnusluvut ovat vertailukelpoisia, vaikka kilpailijoiden tilinpäätöksiä ei oikaistukaan.

Työssäni onnistuin mielestäni hyvin viitekehyksen ja empirian yhteen liittämässä. Luvussa neljä käsittelin ensin aina tunnusluvun yleisesti ja sen jälkeen esittelin kohdeyrityksen, kilpailijoiden sekä toimialan tunnusluvusta saadut arvot. Näin lukijan on helppo ymmärtää, mistä tunnusluku koostuu ja mitä sen on tarkoitus mitata.

6.2 Validiteetin, reliabiliteetin ja eettisyyden arviointi

Laadullista tutkimusta tehtäessä on tärkeää, että tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti ovat kunnossa. Tässä tutkimuksessa se tarkoittaa sitä, että tunnuslukujen tulee olla valideja ja reliaabeleja. Tunnusluku on validi, jos se mittaa sitä, mitä sen on myös tarkoitus mitata. Reliaabeli tunnusluku on luotettava, eli tunnusluvusta saatava arvo ei ole riippuvainen mittaajasta. (Salmi 2011, 140–141).

Tutkimukseni pohjautuu kohdeyritykseni tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätökset on tehty kirjanpitolain ja asetusten mukaisesti, joten tietoja voidaan pitää luotettavina. Eri vuosien tunnusluvut ovat laskettu samaa kaavaa käyttäen, joten vertailutiedot ovat myös luotettavia. Voidaan siis todeta, että tutkimuksen reliabiliteetti on hyvä.

Työssäni käytetty kirjallisuus on tunnettua ja yleisesti käytettyä. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan parantaa keräämällä tietoa eri lähteistä ja vertaamalla niitä keskenään (Kananen 2014, 152). Työssäni pyrin juuri vertailemaan eri kirjoittajien ja lähteiden sisältöä ja valitsemalla luotettavimmat lähteet. Esimerkiksi monessa kirjassa viitattiin Yritystutkimus ry:n tekemiin ohjearvoihin tunnuslukujen tulkintaa varten, joten käytin niitä myös työssäni.

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää kohdeyrityksen taloudellinen tilanne ja taloudellinen kehitys vertailujakson aikana. Lisäksi tarkoituksena oli verrata yrityksen tunnuslukuja kilpailijoiden ja toimialan vastaaviin lukuihin. Opinnäytetyössäni käsittelin näitä kaikkia eli laskin tunnuslukuja sekä vertailin niitä kilpailijoiden sekä toimialan vastaaviin tunnuslukuihin. Opinnäytetyö siis mittasi sitä, mitä oli tarkoituskin, joten voidaan todeta, että tutkimus on validi. Työssä käytetyt tunnusluvut laskin Yritystutkimus ry:n kaavojen mukaisesti, joten voidaan luottaa siihen, että myös tunnusluvut ovat valideja.

Opinnäytetyötä varten kysyin luvan kohdeyritykseltä työn toteuttamiseen ja tilinpäätöstietojen käyttöön. Yritykseltä saamiani tietoja olen käyttänyt luottamuksellisesti enkä ole jakanut niitä kolmansille osapuolille. Lopussa myös tarkastutin työni kohdeyrityksessä, jotta mahdolliset salaiset tiedot voitiin poistaa julkaistavasta työstä. Pyrin myös olemaan rehellinen ja totuudenmukainen työtä tehdessäni ja tuloksia tulkitessani. Näiden perusteella työtäni voidaan pitää eettisesti hyväksyttävänä.

Jatkotutkimuksena voitaisiin toteuttaa viiden vuoden päästä uusi vastaava tutkimus, jossa vertailtaisiin myös samoja kilpailijoita. Näin saataisiin jo kymmenen vuoden vertailutiedot ja talouden kehittymisestä saataisiin jo paljon enemmän analysoitavaa. Viiden vuoden päästä taloudellinen tilanne voi olla jo täysin erilainen, joten yritysten ja koko toimialan kehitys on voinut muuttua.

Lähteet

Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. 4. uudistettu painos. Vastapaino, Helsinki.

Haus Kehittämiskeskus Oy 2015. Kohdistamiskone B2B. https://b2b-kohdistamiskone-fi.ezproxy.metropolia.fi/target_groups/0/office_sites/7074827?sequence_id=1. Luettu 18.3.2015.

Haus Kehittämiskeskus Oy 2015. Taloustiedot. Suomen Asiakastieto Oy, Helsinki.

Kallunki, Jukka-Pekka 2014. Tilinpäätösanalyysi. Talentum, Helsinki.

Kananen, Jorma 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karikorpi, Olli 2012. Raha ratkaisee. Yritystalous tutuksi. Tietosanoma, Helsinki.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Leppiniemi, Jarmo & Leppiniemi, Raili 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. Neljäs uudistettu painos. WSOY, Helsinki

Mercuri International Oy 2015. Kohdistamiskone B2B. https://b2b-kohdistamiskone-fi.ezproxy.metropolia.fi/target_groups/0/office_sites/561670?sequence_id=1. Luettu 18.3.2015.

Mercuri International Oy 2015. Taloustiedot. Suomen Asiakastieto Oy, Helsinki.

Niskanen, Jyrki & Niskanen, Mervi 2003. Tilinpäätösanalyysi. Edita, Helsinki.

Salmi, Ilari 2012. Mitä tilinpäätös kertoo?. Edita, Helsinki.

Seppänen, Harri 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsingin seudun kauppakamari/Helsingin Kamari, Helsinki.

Suomen yrittäjät, Finnvera Oyj, Työ- ja elinkeinoministeriö 2015. Pk-yritysbarometri – kevät 2015. http://www.yrittajat.fi/File/32a536d3-6e13-4dce-8eeb-e9b492a08c3d/Pk_barometri_kevät2015.pdf. Luettu 14.3.20

Svalina, Izabela 2013. Tilinpäätösanalyysi. Porvoon Energia. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Metropolia Ammattikorkeakoulu. <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/57906/Oppari%20Izabela%20Svalina.pdf?sequence=1>. Luettu 2.3.2015.

Törnblom, Olga 2014. Tilinpäätösanalyysi. Rakennusalan yritys. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma. Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Yritystutkimus ry 2011. Tilinpäätösanalyysiopas. 9., korjattu laitos. Yritystutkimus ry ja Gaudeamus, Helsinki.

Yritys X Oy:n emoyhtiö 2015. Tutustu meihin. [Http://yritysxoy:nemoyhtiö.fi](http://yritysxoy:nemoyhtiö.fi). Luettu 9.2.2015.

Yritys X Oy 2010a. Tase-erittelyt 31.12.2010.

Yritys X Oy 2010b. Tasekirja 31.12.2010.

Yritys X Oy 2011a. Tase-erittelyt 31.12.2011.

Yritys X Oy 2011b. Tasekirja 31.12.2011.

Yritys X Oy 2012a. Tase-erittelyt 31.12.2012.

Yritys X Oy 2012b. Tasekirja 31.12.2012.

Yritys X Oy 2013a. Tase-erittelyt 31.12.2013.

Yritys X Oy 2013b. Tasekirja 31.12.2013.

Yritys X Oy 2014a. Tase-erittelyt 31.12.2014.

Yritys X Oy 2014b. Tasekirja 31.12.2014.

Yritys X Oy 2015. Taloussanomat. [Http://yritys.taloussanomat.fi/y/yritysxoy/helsinki/0000000-0/#](http://yritys.taloussanomat.fi/y/yritysxoy/helsinki/0000000-0/#). Luettu 9.2.2015.

Haus Kehittämiskeskus Oy:n tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (t EUR)	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto	5076,1	6312,8	5587,1	5140,9
Liiketoiminnan muut tuotot	92,9	214,4	137,4	62,3
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5169,0	6527,2	5724,5	5203,2
Aine ja tarvikekäyttö	0,0	0,0	0,0	0,0
Ulkopuoliset palvelut	1911,8	2877,1	2646,2	2385,4
Henkilöstökulut	2797,0	2320,2	1924,5	1822,1
Liiketoiminnan muut kulut	1192,9	1116,0	853,8	771,4
Varaston lisäys/vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0
KÄYTTÖKATE	-732,7	213,9	300,0	224,3
Suunnitelman mukaiset poistot	41,0	32,1	37,0	16,9
LIIKETULOS	-773,7	181,8	263,0	207,4
Korkotuotot	2,9	7,8	1,9	0,8
Korkokulut	26,6	3,3	82,8	31,1
Välittömät verot	0,0	0,0	0,0	0,0
NETTOTULOS	-797,4	186,3	182,1	177,1
satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-797,4	186,3	182,1	177,1

Haus Kehittämiskeskus Oy:n tase

TASE (t EUR)	2010	2011	2012	2013
TASE VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet:				
Muut aineettomat hyödykkeet	44,4	41,5	30,3	20,4
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	44,4	41,5	30,3	20,4
TASE VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA	49,9	37,6	28,5	21,4
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	49,9	37,6	28,5	21,4
Sijoitukset:				
Sisäiset osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	84,0	84,0
Muut osakkeet ja osuudet	84,0	84,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	84,0	84,0	84,0	84,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntisaamiset	1 377,5	2 812,9	1 455,7	2 075,0
Muut saamiset	3,6	125,6	69,0	34,7
Siirtosaamiset	128,5	125,7	44,2	28,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 509,7	3 064,3	1 568,9	2 137,9
Rahat ja rahoitusarvopaperit	1 458,9	876,0	855,6	1 775,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 146,8	4 103,4	2 567,3	4 039,7

Haus Kehittämiskeskus Oy:n tase

TASE VASTATTAVAA	2010	2011	2012	2013
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	350,0	350,0	350,0	350,0
Ylikurssirahasto	147,4	147,4	147,4	147,4
Edellisten tilikausien tulos	-86,0	-883,5	-697,1	-515,0
Tilikauden tulos	-797,5	186,4	182,1	176,9
Taseen oma pääoma yhteensä	-386,1	-199,7	-17,6	159,3
Poistoero ja varaukset yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	-386,1	-199,7	-17,6	159,3
VIERAS PÄÄOMA				
Pääomalainat	500,0	500,0	791,0	791,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	500,0	500,0	791,0	791,0
Saadut ennakot	1 921,0	3 001,0	1 081,6	2 199,3
Ostovelat	195,6	89,0	122,4	132,1
Muut velat	180,0	136,8	155,4	184,1
Siirtovelat	736,3	576,3	434,5	573,9
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	3 032,9	3 803,1	1 793,9	3 089,4
Vieras pääoma yhteensä	3 532,9	4 303,1	2 584,9	3 880,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 146,8	4 103,4	2 567,3	4 039,7

Mercuri International Oy:n tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (t EUR)	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto	10259	10477	9421	7061
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0
LIIKETOIMINNAN TUOTOT	10259	10477	9421	7061
YHTEENSÄ				
Aine ja tarvikekäyttö	0	0	0	0
Ulkopuoliset palvelut	0	0	0	0
Henkilöstökulut	5769	6021	5542	4896
Liiketoiminnan muut kulut	3585	3486	3246	2724
Varaston lisäys/vähennys	0	0	0	0
KÄYTTÖKATE	905	970	633	-559
Suunnitelman mukaiset poistot	220	204	161	130
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeissä	0	0	0	0
LIIKETULOS	685	766	472	-689
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	352	0	0	0
Korkotuotot	14	31	11	15
Korkokulut	56	7	2	1
Välittömät verot	-103	-209	-118	-2
NETTOTULOS	892	581	363	-677
satunnaiset kulut	-178	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	714	581	363	-677

Mercuri International Oy:n tase

TASE (t EUR)	2010	2011	2012	2013
TASE VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet:				
Muut pitkävaikutteiset menot	303	177	77	43
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	303	177	77	43
Aineelliset hyödykkeet:				
Maa- ja vesialueet	59	59	59	59
Rakennukset ja rakennelmat	72	70	67	64
Koneet ja Kalusto	286	216	167	172
Muut aineelliset hyödykkeet	28	28	28	28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	445	373	321	323
Sijoitukset:				
Muut osakkeet ja osuudet	201	201	201	201
Sijoitukset yhteensä	201	201	201	201
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Myyntisaamiset	495	468	636	376
Saamiset saman konsernin yritykseltä	668	15	3	47
Muut saamiset	363	226	242	135
Siirtosaamiset	490	515	89	252
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 016	1 224	970	810
Rahat ja rahoitusarvopaperit	1 509	2 459	2 161	847
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 475	4 435	3 730	2 223

Mercuri International Oy: tase

TASE VASTATTAVAA	2010	2011	2012	2013
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	500	500	500	500
Vararahasto	500	500	500	500
Edellisten tilikausien tulos	916	984	764	767
Tilikauden tulos	716	580	363	-678
Taseen oma pääoma yhteensä	2 632	2 564	2 127	1 089
Poistoero ja varaukset yhteensä				
Oma pääoma yhteensä	2 632	2 564	2 127	1 089
VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	187	42	46	26
Velat saman konsernin yrityksille	47	294	1	15
Muut velat	572	368	504	360
Siirtovelat	1037	1167	1052	733
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 843	1 871	1 603	1 134
Vieras pääoma yhteensä	1 843	1 871	1 603	1 134
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 475	4 435	3 730	2 223